

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 223. — ŠTEV. 233.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1921. — SREDA, 5. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

PROPAGANDA FRANCOŠKIH KOMUNISTOV

VELIKI NEMIR MED DELAVSTVOM PREDSTAVLJA UGODNA TLA ZA KOMUNISTIČNO PROPAGANDO V FRANCIJI. — RAZREDNO SOVRASTVO KOT POLITIČNI KAPITAL.

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Francoski komunisti se poslužijo vsake faze v zadregah Francije, neto razredno sovraštvo ter bodo v teku naslednjih par let do bili veliko zastopstvo v francoskem parlamentu, če ne bo mogoče najti do tedaj rešitve za delavske težave v Roubaix, Lille, Kureoing in prav posebno v tekstilnih industrijah v Vogezi. Obstaja velika možnost, da bo skupina skrajne leve nevarno ojačala celo pred bojičnimi volitvami.

Vsega tega pa se ne sme vzeti za znak, da bo postala Francija boljševiška, kajti francoski komunizem ni kljub svojim radikalnim in temperamentnim izjavam pogosto nič drugega kot zahteva, da se uvede socialne reforme ter uveljavi višje plače. To je take vrste komunizem kot si je pridobil pred dvajsetimi leti v Ameriki velike simpatije. Edina nevarnost leži v dejstvu, da izjavljajo francoski komunistični voditelji, da so del moskovske internacionalne in ker pomenja moskovska internacionala "rdečo" revolucijo, morajo biti oni, ki skušajo rešiti ta problem, zelo oprezní, da preprečijo nepotrebno oteževanje položaja.

Vladna intervencija v prilog delavcem v stavarškem ozemlju v Roubaix, je obrnila pozornost vstran od revolucionarnih idej, kajti kljub mahanju z rdečo zastavo od strani Čelchina, Frossarda in drugih komunistov, so stavarji sami prepričani, da jim skuša vlada pomagati, če bi bilo mogoče najti skupna tla.

Šestdeset tisoč stavarjev v Turcoing je paradiral po cestah v ponedeljek in torek, ne da bi bilo čuti en sam revolucionarni vzklík in ne da bi se razbilo eno samo okno v tvmnicah. To se je zgodilo kljub prizadevanjem skrajnih rdečkarjev, ki so pozivljali stavarje naj zatro bogate razrede ter proglase svojo proletarsko supremacijo.

Resnični boljševiki v Parizu pa skušajo, dobiti nazaj vsaj nekaj svoje izgubljene sile, ko bo v nedeljo kandidiral za zapetno izvolitev v poslansko zbornico Andre Marty, komunistični upornik, ki je započel sijajno idejo, da prepoji z boljševizmom celo francosko mornarico. Marty je osedel za tri leta od kazni dvajsetih let, kajti spoznan je bil krivim veleizdajcem. Rečeno je, da izsilili živano sliko, kako bodo podrli vrata jetnišnice v slučaju, da bo Marty v resnici izvoljen.

Celo če bo izvoljen Marty, pa to ne bo pomenjalo komunistične zmage, kajti druge skupine so pretekli teden sklenile, da bodo

pomagale prejšnjemu mornariškemu inženirju na temelju, da bi se Matry-ja ne smel obsoditi radi izključno političnega zločina, razven če bi se istotako vrglo v ječo vse urednike komunističnih naziranj.

Nadaljno primero, kako si zna francoski komunisti pridobiti javne simpatije, je najti v izključnem Marte Bigot, socialistke, iz seznama francoskih učitelje.

Madama Bigot je podpisala protest proti vpoklicanju razreda 1919 pod zastavo, da služi v okupacijskem zemlju in Ruhr dolini. Pojasnila je svojo akcijo z izjavo, da je pacifistka, da pa nima nikakih stikov z boljševiki. Reči voditelji so se zavzeli za njeno stvar ter pozivljajo proletarijat, naj pokaže svojo moč ter zahteva zapetno nastavljenje madame Bigot, prav kot da je ona eden izmed protežirancev komunistične stranke.

POSVETOVANJE U. M. W. S HERBERT HOOVERJEM

Predsednik United Mine Workers se bo posvetoval s trgovskim tajnikom o predlogu za arbitracijo.

Indianapolis, Ind., 4. okt. — Ker se bliža konvencija United Mine Workers of America svojemu koncu, je predsednik Lewis večeraj tukaj objavil, da se bo odloženju konvencije napotil v Washington, kjer bo prisostoval konferenci glede nezaposlenosti. V zvezi s tem se je izrečelo, da se hoče Lewis posvetovati s trgovskim tajnikom Hooverjem, ki skuša dovesti do dogovora vnaprej med unimijski voditelji ter premogarskimi baroni, da ne bo namreč uveljavljena nobena stavka tekom prihodnje sponladni, ko se bodo premogarji in delodajalci pogajali glede nove plačilne lestvice.

Mr. Lewis je rekel, da ni dobil še nobene direktne obvestila glede predloga trgovskega tajnika, soglasno s katerim naj bi se sklenilo dogovor vnaprej, da ne bo prišlo do nikakih stavk tekom pogajanj glede nove plačilne lestvice in radi tega tudi ni hotel razpravljati nadalje o tem predmetu.

GROZOTE KU KLUX KLANOV.

Waco, Texas, 3. oktobra. — Čeprav je poteklo že 24 ur izza časa, ko je prišlo v Loreno, 14 milj južno od Waco, do usodepolnega boja med šerifi in člani Ku Klux Klana ter njih pristaši, se ni vendar še nikdar izvedelo o kakem koraku okrajnega pravdnstva ali gubernerja v Austinu proti tej stoprocentni sodrgi. Nasprotno pa je bila stoglavna delegacija "odličnih" mešanov tako drzna, da je prišla k okrajnemu pravdniku Tiery ter zahtevala uvedbo kazenskega postopanja proti šerifu Buchananu in pomožnemu šerifu Burtonu, ker sta si ta dva drznila nastopiti proti teroristični demonstraciji Klana naperjeni proti črnim in gotovim belim prebivalcem, ki so prišli v nemilost pri enega svojih pomočnikov na smrt ranjen v bolnici in osem nadaljnjih oseb je bilo manj nevarno poškodovanih.

"Kakorhitro je izvedel šerif, da namerava Ku Klux Klan organizacija vprijeti nočni pohod po ulicah kraja, je sklenil ugotoviti identičnost kolovodje ter razbiti parado. Podal se je v spremstvu dveh svojih pomočnikov na

NEMSKI POSLANIK ZA AMERIKO.
V kratkem bo dospel v Washington dr. Hermes kot poslanik nemške republike. Dosečaj je bil nemški minister za prehrano.

PROHIBICIJSKI NAČELNIK — GRAFTER

ZVEZNI PROHIBICIJSKI NAČELNIK ZA DRŽAVO CONNECTICUT JE BIL ARETIRAN, KER JE JEMAL GRAFT. — AMERIKA POSTALA PARADIŽ ZA BUTLEGARJE.

Hartford, Conn., 4. oktobra. — Največjo senzacijo je vzbudila tukaj aretacija zveznega prohibicijskega načelnika v državi, Thomas McAuliffe-a. Moža dolžijo, da je jemal graft na desno in levo. Kot njegova dva sokrivca sta bila aretirana dve hoteljari, Charles in Samuel Gardino, ki sta dajala prohibicijskemu ravatelju denar iz svojih "mokrih" dobičkov. Vsi trije so bili stavljeni pod jamščino po \$15,000.

Senzacija je tem večja, ker so bili že pretekli teden aretirani glavni detektiv Richardson in drugi, katerim je bila poverjena izvedba prohibicijske postave, ker so bili v najtesnejših stiskah z butlegarji.

Lansing, Mich., 4. oktobra. — Najvišje sodišče v Michiganu je večeraj v neki očitni uveljavilo, da je mož gospodar v svoji hiši in da je vsled tega tudi kriv kršenja postave, če je njegova žena z njegovo vednostjo izvršila v hiši kako nepostavno dejanje. Odločitev je bila izrečena ob priliki potrditve neke razsodbe nižjega sodišča, ki je spoznalo ne-

lice mesta in ko so se pojavili maskirani na glavni cesti, — bilo jih je nakako petdeset, — se je postavil na sredo pota ter ukazal nasmenjenim, da naj se ustavijo. Ko je skušal nato pogumni uračnik dvigniti masko z lica človeka, ki je nosil križ, je počil strel in šerif je padel na tla. To je bil signal za divji boj, v katerega je posegla sodrga z vsem množičnim orožjem. Buchanan je bil zadet od dveh strelcev. Člani Ku Klux Klan parade so bili vsi iz Loreno ali sosednjih krajev. Na tisoče ljudi je prihitelo iz sosednjih krajev, ko so izvedeli, da se bo vršila parada. Razpoloženo med prebivalstvom je deljeno.

Ko je šerif skoro prošil, naj mu razkrijejo identičnost voditelja, je dobil odgovor, da ne sme nikdo razkriti "profanim" očem skrivnosti organizacije.

Washington, D. C., 4. okt. — Komitej za poslovni red v poslanski zbornici bo pripravil kongresno preiskavo glede delovanja Ku Klux Klan organizacije. V kratkem bo tukaj zaslišan "polkovnik" Simmons, ustanovitelj te tajne organizacije.

kega John Sidisloo krivim kršenja prohibicijske postave. Tekom obravnave se je dokazalo, da je kupila njegova žena kotel za kuhanje žganja, ga postavila v klet svoje hiše, pričela izdelovati žganje ter ga prodajati.

Najvišje sodišče je svojo razsodbo utemeljilo na naslednji način: —

Mož je načelnik družine ter ima pravico vladati svojo hišo, določati izdatke, sprejemati obiske ali jih zavračati ter sploh določati celo življenje družine.

Chas. H. Sitche in John Davison, delavska člana angleškega parlamenta, sta se daj časa mučila v Združenih državah, da pročitajo položaj glede prohibicije.

Oba angleška delavska politika, ki sta proučila vprašanje brez vsake pristranosti, sta prišla do naslednjega zaključka: — Ameriški narod je sicer lahko hvaležen za odpravo salonov, a Amerika je postala izza uvedbe prohibicije pravi paradiž za skrivne prodajalce žganja ter "speakeasy" špelunke. Izvedba prohibicije sploh ne obstaja. Posledica tega je resno ogroženje morale naroda in prav posebno bo trpeti svoje lokale. Skoro edina restavracija, ki je ostala odprta, je bila v hotelu Adlon, kojega vodstvo se raje ukloni zahtevam uslužbenecv kot da bi ne postreglo članom medzvezniške komisije, ki stanujejo v hotelu.

V ČEGLAVI SOBI JE UMRL LINCOLN?

Baltimore, Me., 3. oktobra. — Mrs. Paulina Wenbing je označila kot neutemeljeno trditev v New Yorku v največji bedi živečega Thomasa Proctira, da je predsednik Lincoln umrl v njegovem stanovanju v Washingtonu in njegovi postelji. Stara ženica, ki je sedaj stara sedemdeset let, trdi, da je bila stara štirinajst let, ko je bil ustreljen Lincoln in da ve pozitivno, da so umirajočega predsednika prenesli v stanovanje njegove očeta, Williama Petersona, ki se je nahajalo v neposredni bližini gledišča, v katerem je bil vprijeti atentat na predsednika. Pravi, da je ona samo pomagala zdravnikom ter znašala stvari skupaj.

STALIŠČE LISTOV V JEKLARSKI STAVKI

Skoraj vsa poročila o razmerah so bila izmišljena. — Izjava Interchurch komisije.

V poročilu Interchurch World Movement komisije, ki je preiskovala razmere v jeklarskih okrožjih, kjer se je vršila stavka, je izrečeno rečeno, da so bila poročila o stavkarskem položaju izmišljena.

Poročilo temelji na 400 izjavah sedmih časopisov, tiskarih v angleških listih, izhajajočih v Pittsburghu.

Ti listi so natisnili na tisoče člankov o štrajku, toda izkazalo se je, da ni niti en čenikarski poročevalec direktno preiskoval razmer.

Vse to časopisje je bilo v službi jeklarskih magnatov ter se je brezpogojno pokorilo njihovim naročilom.

To časopisje je tudi zakrivilo, da je javnost smatrala ta štrajk za nekaj revolucionarnega, neameriškega in boljševiškega.

Nikdar ni noben list objavil poročil štrajkarskega odbora, koli ko ljudi štrajka. Nasprotno je pa kar mrgolelo oglasov s katerimi so pozivali ljudi nazaj na delo.

Listi so lagali, da je štrajk nemškega izvora ter od Nemcev financiran.

Dognalo se je, pa tudi, da je bil štrajk potreben. Delavci so živeli v neznošnih razmerah. Delati so morali od dvanaest do štirinajst ur na dan ter so bili izpostavljeni vsakovrstnim sikanam.

NAJMOGOČNEJŠI TOP NA SVETU.

Washington, D. C., 4. oktobra. Na Aberdeen, Md., preiskusnem polju bodo v petek preiskusili nov šestnajst-inčni top, o katerem se glasi, da je silnejši kot katerikoli, kar jih je sedaj v rabi. Preiskusilo se bo nadalje nove tipe tankov, raznih izstrelkov in višinskih bomb, ki tehtajo po štirideset funtov.

STAVKA BERLINSKIH NATAKARJEV.

Berlin, Nemčija, 3. oktobra. — V skoro vseh tukajšnjih restavracijah so natakarji zastavkali in sicer ne da bi preje dali izraza svojemu namenu, da hočejo storiti to. Jedila, katera se je ravno pripravilo, so ostala v kuhinjah in gostje, ki so že naročili svojo jed, so morali po dolgem čakanju oditi lačni proti domu. Lastniki restavracij so bili prisiljeni zapreti svoje lokale. Skoro edina restavracija, ki je ostala odprta, je bila v hotelu Adlon, kojega vodstvo se raje ukloni zahtevam uslužbenecv kot da bi ne postreglo članom medzvezniške komisije, ki stanujejo v hotelu.

V ČEGLAVI SOBI JE UMRL LINCOLN?

Baltimore, Me., 3. oktobra. — Mrs. Paulina Wenbing je označila kot neutemeljeno trditev v New Yorku v največji bedi živečega Thomasa Proctira, da je predsednik Lincoln umrl v njegovem stanovanju v Washingtonu in njegovi postelji. Stara ženica, ki je sedaj stara sedemdeset let, trdi, da je bila stara štirinajst let, ko je bil ustreljen Lincoln in da ve pozitivno, da so umirajočega predsednika prenesli v stanovanje njegove očeta, Williama Petersona, ki se je nahajalo v neposredni bližini gledišča, v katerem je bil vprijeti atentat na predsednika. Pravi, da je ona samo pomagala zdravnikom ter znašala stvari skupaj.

TUDI KALMIKI OBČUTILJO LAKOTO

PRISLI SO V ASTRAHAN TER PROSILI ZA ŽIVILA TEKOM KALININOVEGA POTOVANJA PO VOLGI NAVZDOL. — VAŽNO PRISTANIŠČE PROPADA.

Poroča Mary Heaton Vorse.

Moskva, Rusija, 4. oktobra. — Potem ko je oddelek predsednika Kalinina zagustil Carie, je bilo potovanje po Volgi navzdol kot potovanje skozi deželo nepoznanih narodov.

Koče, slične ptičjim gnezdom, so predstavljale tasi, a lepibudstovski templji so blesteli v soncu. To je bila dežela Kalmikov, dvjega plemena mongolskega izvora.

Suša je zadela tudi te ljudi. Na posušenih južnih stepah poginja jo konji in govedi in kjer poginja domača žival, tam poginja tudi narod.

Komaj smo pristali v Astrahanu, na severozapadnem bregu Kaspiškega morja, ko je prišla na krov delegacija Kalmikov, na čelu ji predsednik kalmiške republike. Prišla je, da govori o stiskah svojega naroda ter naprosi centralno vlado, naj da na razpolago živil in denarja.

Astrahan je največje važnosti za rusko ekonomsko življenje. Predstavlja namreč vrata za Baku petrolejski okraj, za pridobivanje soli in za ribarstvo. Ker je take važnosti, je mesto najbolj trpelo tekom bojev v državljanski vojni.

Številne razvaline kažejo še sedaj, da je bilo mesto več kot enkrat izpostavljeno artilerijskemu ognju. Izročni pomanjkanju ter plenaroparskih tolcv v okolici, so se prebivalci mesta udali v svojo usodo ter čakajo konec med svojimi razvalinami.

Trgi so bili polni grozdja ter malo okusnega sadja. Drugih predmetov ni bilo videti razven kuhinjske posode in trga je vsled tega izgledal kot velika starina, kjer so naprodaj najbolj obrabljene stvari, vključno stare, zarjavele žeblice.

Kot povsod je tudi tukaj videti ženske in bedne otroke, ki posedajo po trgih in ulicah. Neka ženska je rekla na trgu: —

Naš kruh nam obtiči v grlu. Vsaki dan najdemo kakega mrtevga otroka na trgu.

Tekom popoldneva je Kalinin pregledaval čete. Neka Kalmiki nja nas je videla v množici ter prišla k nam in rekla: —

Vi ste tuje ženske. Hočem črte.

vam izročiti poslanico na evropske ženske.

Popoldne je prišla na ladjo ter prinesla skrbno spisano poslanico. Naučila se je pisati ko je služila pri neki bogati ruski družini. Poslanica se je glasila: — Ženske Evrope in Amerike. Ne pustite vašim možem, da bi pričeli z novo vojno proti nam. Pustite nas na miru v naši republiki delavcev, da se lotimo težke naloge zopetnega zgrajenja naše dežele.

Ponovne nesreče niso mogle popolnoma zatreti južnega veselja do življenja. Zvečer smo odšli v družbi nekoga, ki je znal angleški, na velik vrt, kjer je igrala godba. Ta znanec nam je povedal običajno povest o slabi produkciji in še slabšem kruhu. Na poti proti domu smo se izgubili ter dolgo časa taval po temnih ulicah, sredi razvalin.

Največje učinke stradanja je bilo paziti na Tartarskem trgu. Tudi na drugih ni bilo dosti živil na prodaj, nekaj smrdljivega mesa, par majhnih krompirjev ter le malo kruha.

Na eni strani trga so se nahajale množice beguncev iz step, Kurdi, Kalmiki in Tartarji, neizrečeno umazani, napol nagi in bedni.

Ko smo se vračali iz tartarskega bazarja, smo čuli stokanje, ki je prihajalo iz skupine žensk, ležečih na trdim tlaku.

Vse te begunke so prišle s severa, v upanju, da bodo našle bolj proti jugu kaj več hrane, a to upanje je bilo zaman. Prišle so sem ter čakale, da napravi smrt konec celi bedi.

GRKI ZOPET ČEKAJO O ZMAGAH.

Atene, Grška, 4. oktobra. — V nekem oficijelnem ugotovilu, ki je bilo izdano danes tukaj, se glasi, da so Grki razkropili turške nacionalistične čete, ki so bile koncentrirane na levi strani grških pozicij pri Eski-šerju.

Na tej fronti so se Grki že nekaj časa pripravljali, da vzpore napad na grške komunikacijske črte.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zaradijo v hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na začnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$1.65	1,000 kron	\$ 5.10
400 kron	\$2.20	5,000 kron	\$25.00
500 kron	\$2.75	10,000 kron	\$40.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 2.55	500 lir	\$22.00
100 lir	\$ 4.60	1000 lir	\$43.00
300 lir	\$13.50		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatske Bank" na Dunaju.			
1,000 nem.-avst. kron	\$ 1.30	10,000 nem.-avst. kron	\$11.00
5,000 nem.-avtr. kron	\$ 6.00	50,000 nem.-avst. kron	\$50.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče počati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dope v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo rajamčne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

Potni listi.

Pe največji odredbi belgrajke vlade dobé Jugoslovani potne liste same tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je do ma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška književna knjižica ali potni list in dovoljenja.

Navadno pismo ne zadostuje.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v star kraj, naj želi izpustiti eno ob čisto, v katero je priložen, po dovoznico, potem bo žele-mogel da biti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v star kraj, ako nima take gotovnjene listine.

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
65 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikom.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00 za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50 za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Do not send money in advance unless you are sure of the reliability of the publisher. Do not send money in advance unless you are sure of the reliability of the publisher.

GLAS NARODA
65 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2376

ŠPIJONI.

Ameriška cerkvena družba so pred meseci imenovala komisijo, katere namen in naloga sta bila preiskati razmere v zadnjem jeklarskem štrajku.

Poročilo je precej pozno zagledalo beli dan in se bavi v prvi vrsti s špijoni v jeklarski industriji.

Člani komisije so jasno dokazali, da imajo ameriški kapitalisti v vseh delavskih organizacijah svoje špijone, imajo jih pa tudi med neorganiziranim delavstvom. Ti ljudje opravljajo najgrš službo. Vsako gibanje med delavci očrtnijo pred svojimi gospodarji ter ga s tem svojim postopanjem že vnaprej zatro.

Neka detektivska agencija je priznala, da je tekom jeklarske stavke poslala med štrajkujoče petsto svojih "nslužbencev".

Štrajkarjem so prigovarjali, naj se vrnejo na delo, ševali so razna plemena drugo proti drugemu ter dokazovali, da štrajk ne more biti dobljen.

Neki uradnik take detektivske agencije se je celo pohvalil, da "naši ljudje postajajo kot uradniki v mednarodnih zadrukah" ter da je "na naši plačilni listi uradnik narodnega štrajkarskega odbora".

Pristavil je tudi, da se vsak organizator A. F. of Labor, ki pride v Akron, oglasi pri zastopniku detektivske družbe.

Špijoni so dobili izrečno nalogo, naj se skušajo zrniti v unijo, pa naj bodo stroški še tako veliki.

Na isti sled so prišli tudi že razni drugi preiskovalci in člani drugih komisij, ki so preiskovali to smrdljivo gnojnico.

Kjerkoli se pojavi nezadovoljstvo med delavci, kjerkoli se pojavi kaka organizacija, ki ni podjetkom povolji, tam stopijo industrijalni špijoni v akcijo. Najbrže ni nikjer nobene organizacije, bodisi industrijalne bodisi politične, v kateri bi ne bilo večjega ali manjšega števila industrijalnih špijонов in privatnih detektivov.

V vsaki veliki tovarni prisluškuje ta svojat delavecem ter poroča za judežve groše sproti vsak večer, kar doživi in sliši.

Pritoževati se na tem, kot to delajo cerkveni možje, čisto nič ne pomaga.

Proti temu sistemu se mora vršiti neizprosno boj, kljub špijonstvu, kljub policiji in državnim konstablerjem ter kljub razrednim postavam in razrednim sodiščem.

Političen poočaj v Italiji.

Današnja vlada Bonomija, v kateri se nahajajo reformisti, liberalci in klerikaleci ima važno nalogo obnoviti avtoriteto države. Katere danes v Italiji ni. Bonomi je prevzel v resnici težko breme na svoje rame in zato njegov trud priliko le slabo uspeva. Spori med "ljudskimi arditii" (komunisti in fašisti v notranjosti države so zelo pogosti, a čisto pride do nemirnov tudi med fašisti in republikanci.

Republikanci so v Italiji precej nepopularni in imajo v rimskem parlamentu le 8 poslancev, ki predstavljajo zmerno nacionalistično stranko, tako da stojijo danes v sredini med nacionalizmom in socializmom. A sredine imajo v lobi največjega nerada in strasti le malo vpliva in nade na zmago. Današnja vlada nikakor ne stoji na trdnih nogah; domneva se, da bo na zimo že ob otvoritvi parlamenta v mesecu novembru nastopila kriza. Pasivni vladi Bonomija naj bi sledila močna vlada, ki bi imela večino v parlamentu in aktivni delovni program.

Nastaja vprašanje, katere stranke bodo hotele sodelovati v novi vladi? Morda Giolitti, ki je brez stranke, brez pristašev in brez stalnega programa, mož, ki vidi in računa le s potrebnimi trenutki, ali pa pride vlada z res čvrstim, ne samo političnim, ampak, kar je še važnejše, s socialno-reformnim programom. To bi značilo novo prirjodo v gospodarskem življenju Italije, nov način pojmovanja državne uprave, gospodarstva in politike 126 socialističnih poslancev, 106 klerikalecev, 8 republikancev in 4 tirolski Nemci bi imeli v parlamentu večino, ki bi v gospodarskem in socialnem programu bila prilično homogena.

Dočim kažejo klerikaleci voljo za vstop v tako vlado, najdemo med socialisti večine zelo mnogo odločnih nasprotnikov take vlade. Oni naglašajo, da je socialistična stranka med svetovno vojno ostanla čista, ni postala "patrijotična", ni glasovala za vojna posojila in vsled tega tudi ne sme prevzeti grozne dedščine vojne v državnem gospodarstvu. Državni dolg, pasivnost v proračunu, pasivnost trgovine, nezaposelnost, preobložen birokratski aparat, velik vpliv veleposestnikov in primitivizem kolonij, vse to ne more navdušiti socialistov za vstop v vlado.

Socialistični reformisti: Turatti, Modigliano in del socialistič-

ne večine, posebno nekateri strokovni organizatorji, zahtevajo odločno sodelovanje in se ni malo ne plašijo vsled poloma socialističnega sodelovanja v vladi v Nemčiji (Scheidemann), Avstriji (Renner) in čehoslovski (Tusar). Zastopajo mnenje, da je število socialističnih poslancev preveliko za opozicijo in da je njih zgovorska dolžnost, da vstopijo v vlado in da sodelujejo. Fašisti izkoriščajo to "opasnost" koalicijske socializmov in klerikalecev; da ponovno pridobijo za sebe industrijske kroge, ki so jim obrnili hrbet, ko je minila nevarnost socialne revolucije in okupiranja tvornic. Zato vodijo svoj pokret na nova pota in nove pohode.

Iz Slovenije.**Redek slučaj.**

V Zgornji Šiški je porodila ga. Godec 6. sept. dvojčka-sinčka, težka vsak po 3 kg. Novorojenčka sta popolnoma zdrava in čila.

Nereča pri delu.

V železniškem kamnolomu pri postaji Soteska na bohinjski progi je padla pri nalaganju kamena z granika velika skala in zdrobila delaven Ivana Ravniku nogo. Težko ranjenega so prepeljali preko Jesenice v ljubljansko bolnico.

V trboveljskem kamnolomu se odkrnila velika skala, zadela pri padcu zidarja Antona Rozmana in mu zdrobila obe nogi. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Surov fižol pogoltnila.

Angela Berlić, hči posestnika iz Zapuž pri Zgornji Šiški, se je igrala z fižolom. Ko ga je jemala v usta, je enega nehoti pogoltnila ter ji je ostal v grlu. Prepeljali so jo morali v bolnišnico.

Pobegli invalid-slepar.

Od Marije Žagarjeve v Krškem je izvalil invalid s protezo na zvižcan način 6000 kron in pobegnil. Po lastnih izjavah je šel bržkone v Nemško Avstrijo.

Napad na orčniško patroljo.

Ko sta v Sv. Lambertu ponoči patrolirala dva orožnika, ju je napadla družba pijanih fantov pod vodstvom Jantza Lovšeta in oba poškodovala. Nasilni Lovše je bil aretiran šele potem, ko sta orožnika dobila pomoč. Izsledeni so tudi ostali sokrivci, ko so psovali orožnika s postopki in drugimi psovki. Lovše je komunist.

"Protiverska" ustava.

"Kmetijski list" piše: Dobrovske župnik pripravljuje svojim ovčjem, da je v ustavi določilo, po katerem je prepovedano občevarje škofov z Rimom. Zopet drugod govori, da je po ustavi prepovedan v šoli verski pouk otrok. In na tistem se šepeče prav rado, kako je naša ustava protiverska in zategadelj zgrešena. Vse te govornice pa niso nič drugega, kakor neoprostljiva nevednost ali pa grda laž. Ustava je bila razglašena že pred več tedni, tako da je imel pač vsakdo priliko in časa dovolj, jo prečitati in vsled tega prenehati z lažmi o ustavi. Da pa končamo vendar enkrat za vselej laži o protiverski ustavi, hočemo danes navesti, kaj naša ustava glede verstva in ver določuje. Člen 12. ustave pravi: "Svoboda vere in vesti je zajamčena. Usvajena veroizpovedanja so enakovredna pred zakonom ter smejo svoj verozakon javno izpovedovati. Usvajajo se one vere, ki so v katerikoli delu kraljevine ne pridobile zakonito priznanja." Pri nas je usvojena vera rimskokatoliška. S tem sta naši veri priznani popolna svoboda in popolna enakopravnost. Zaradi tega določuje ustava, da "usvojene in priznane vere urejajo samostojno svoje notranje verske posle ter upravljajo svoje zaklade in fonde v mejah zakona". S tem je torej zajamčena na popolna avtonomija cerkve. In sedaj poslušajte, gospod dobrovske župnik, kako grdo nerazumno ste natvezili svojim ovčjem. Peti odstavek člena 12. ustave se namreč glasi tako: "Usvojene in priznane vere smejo vzdrževati zveze s svojimi vrhovnimi verskimi poglavarji tudi izven državnih mej, kolikor to zahtevajo duhovni predpisi posameznih veroizpovedanj. Način, kako se vzdržujejo te zveze, se uredi z zakonom." Govorjenje torej, da prepoveduje ustava škofom občevarje s papežem, je grda laž. Ustava pa skrbi tudi, da moreje posamezne vere gumno uspevati, ker pravi: "V kolikor so v državnem proračunu določeni za verozakonske svrhe izdatki, se morajo med posamezna usvojena in priznana veroizpovedanja deliti sorazmerno s številom njih vernikov in z dejansko dokazano potrebo." S tem je priznana, da mora država skrbeti za verske

potrebe, toda na drugi strani je tudi preskrbljeno, da ne more nobena vera izrabljati državne podpore. Pa tudi govornice o brezverski šoli so popolnoma brez vsake podlage. V členu 16. je namreč rečeno: "Vrski pouk se daje po želji roditeljev, odnosno varuhov, ločeno po veroizpovedanjih in v soglasju z njih v 'kimi načeli.' To določilo ustave je tako jasno, da ne potrebuje nobene razlage. Potrebno pa je omeniti še neko važno določilo, tičeče se verskega pouka v šoli. Ustava veleva namreč, da morajo 'vse šole razvijati duh verske strpljivosti'. To moderno določilo moramo samo pozdravljati, ker verski boji se ne smejo obnoviti. Če daje ustava veram pravice, je pa tudi čisto naravno, da jim nalaga gotove dolžnosti. In ena izmed teh glavnih dolžnosti je obsežena v takozvanem 'kancelparagrafu', ki se glasi: "Svoje duhovne oblasti ne smejo verski predstavniki pri bogoslužju ali s sestavki verskega značaja ali drugače pri izvrševanju svoje službene dolžnosti uporabljati v strankarske namene." Kdo izmed poštenih in za Kristusa ideale vsi vnetih duhovnikov more nasprotovati tej določbi? Kdo je za to, da bi izrabljali sveto vero v strankarske namene? Ali ne zasluži tak človek, da se ga kaznuje, in ali ni pravilno, da proti takemu človeku nastopi država? Poštenjaki, predsedite in izrečite svojo sodbu! Če pa ščiti ustava popolnoma vere, pa je na drugi strani tudi potrebno, da ščiti posameznika. In tudi to nalogo izpolnjuje ustava v polni meri, ko pravi: "Nihče ni dolžan javno izpovedovati svoje verske prepričanje. Nihče ni dolžan sodelovati pri verozakonskih dejanjih, svečanostih, obredih in vajah razen ob državnih praznikih in svečanostih in kolikor to odredi zakon za osebe, ki so podložne očetovski, varstveni in vojaški oblasti." Ta določba je silno potrebna za vsako državo, ki hoče veljati za svobodno. Že Bog je dejal, ne sodite, da ne boste sojeni, in če kdo ne vrši svojih verskih dolžnosti, je to le stvar njegove vesti in ne skrb države. Če se sili koga k verskim obredom, ni to nič drugega, kakor vzgajanje hinavev. Končno moramo omeniti še neko določbo ustave, ki je naravnost državna potreba, in sicer določbo, da se nihče ne more oprostiti svojih državljanstvih in vojaških dolžnosti in obveznosti, sklicevaje se na predpise vere. Zašli bi naravnost v anarhijo, če ne bi bilo te določbe. Razložili smo vse glavne določbe ustave, ki se tičejo posameznih ver. Iz njih mora vsakdo izprevideti, da so veram zajamčene popolna svoboda, enakopravnost, avtonomija, svobodno občevarje z verskimi poglavarji tudi izven državnih mej, da je tako za verski pouk v šolah, kakor tudi za gnotni obstoj ver preskrbljeno, da pa je tudi vsaka zloraba vere onemogočena. Sedaj pa sodi, pošteno krščansko ljudstvo, če je naša ustava res tako brezverska, kakor lažejo nekateri, ker so vsled strankarske strasti pozabili na resnico!

V občini Celje okolici.

se je vršila na podlagi sklepa deželne vlade volitev 4 svetovalcev, ker je bila prvotna izvolitev 6 svetovalcev, razen dveh, ki sta bila pravilno izvoljena, anulirana. Za nove volitve so sklenili klerikaleci in socialni demokrati pakt in sta bila izvoljena klerikalec Golegrane in Glinšek ter socialista Martinčič in Lapornik. Razmerje v stareštvu je sedaj sledeče: 3 socialisti (župan in 2 svetovalca), 2 klerikaleci (podžupan in 1 svetovalec), 1 demokrat in 1 narodni socialist, kar tudi odgovarja moči strank v obč. odboru.

Tatvine.

V Trzinu je neznan tat ukradel trgovcu Ivana Dovjanu 18.000 K. Na mariborski sodnji se v gotovih presledkih redno pojavlja tat, ki krađe vse, kar mu pride

Peter Zgaga

Amerika ima veliko problemov: na daljnem vzhodu in v bližini Zapadni Virginiji.

Amerika je temeljita. Tri leta po začetku vojne se je vmešala v vojno in tri leta po koncu vojne je sklenila mir.

— Proklete stave — se je hudoval možak. Vse sem izgubil. Nikdar več ne stavim.

— E, tako hudo pa tudi ni — mu je prigovarjal prijatelj. — Še boš stavil, še.

— Koliko staviš, da ne?

Konferenca glede razoroževanja bo zborovala za zaprtimi vrati.

Po mojem mnenju sta pa poglavitna pogoja svetovnega mira: odprta vrata in odprta srea.

Oh, kako je na tem sveti!

Se pred dvemi tremi leti Cila je na osmi strasni unij se oklepala,

skebinje pretepala.

Zdaj pa sama Cila skiba.

No, še tega je potreba.

Nekdo je vprašal naše uredništvo za svet, če naj se banke loti.

Da bo imel uspeh, naj piše Trostu in naj si da dotično njegovo žlezo sebi vcepiti.

Sedaj, ko so ustanovili nekateri gospodje po silnih bliskih in gmenju jugoslovansko republiko, so prišli v Ameriko vedrit.

Neko poročilo pravi, da se je New York znatno izboljšal, da je veliko bolj moralen.

Statistika dokazuje, da je v poboljševalnicah manj vlačug.

Kolikor manj jih je v poboljševalnicah, toliko več jih je na cestah.

Domžalsko veličanstvo je zidalo v Domžalah palačo z zlatimi izposojenimi kronami.

Sedaj, ko je prišel čas povrniti, hoče poplačati izposojeno si svoto, z ozirom na sedanjo valuto, s tremi dolarji.

V Downtown prihaja iz starega kraja precej vdov.

Pravijo, da se jim prav dobro godi. Čestitam.

Mladi jetniški paznik je vodil starega zakrnjenega zločinca izpred sodnika po dolgem, temnem hodniku v jeco.

— Fazite — je rekel — tukaj sta dve stopnjici, da se ne izpodtaknete.

— Ti dve stopnjici sem jaz poznal, — se je glasil odgovor, — ko ste vi še v zibelki ležali.

V New York prihajajo mladi slovenski fantje, ki še vedno mislijo, da so na ruski ali pa na laški fronti.

Za preveliko bojaželjnost je v miroljubni Ameriki določena kazen od petih d odesitih let.

Ko jo bo enkrat eden izkupil, bodo menda drugi mirovali.

Troje poljubov.

Poljubov troje vsakdo izmed nas spominjal se bo vedno vsaki čas.

Pa naj bo kdo še tak in tak, vse troje poljubov dodeli mu nebo je.

Se spominja prvega, ki si ga ukradel devici z usten in pred njo si padel ter šepetal besede — strastne, vroče?

A ona je bežala, da se zjibe v dotiče se nepoznam, čudni slasti. Ej, brate — je lepo poljube krasti!

Poljuba drugega v polneti noči si bil deležen, ko sta po sarnci zama sprehajala se roko v roki. Naenkrat je obstala in glavo!

zdihtlasi so povedali ji glavo, oči prolele so: "Na, pij za stavo!"

In ti si pil, pa slednje ves ometen si šel zamisliti se v kot samoteh.

Najbolj strašanski je poljub bil tretji! Nekdo si videl v varnem go zavetju in trepetal... Na glas se je smejala — poljube tretje drugemu dajala...

pod roko. Dosedaj je odnesel že par brisalk, eno suknjo, več klobukov, bluz, steklenice in par galoš.

Dve deklici utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

V Renčah sta utonili dve deklici: 19letna Julka Simčič in 20letna Matilda Krpan. Vozili sta se v čolnu, ki pa se je nagnil in preobrnili. Obe sta utonili.

Jugoslovanska
Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota
Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 102, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PIERLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZGER, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačnih smrtin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodeniki:
Dr. JCS. V. GRAHEK, 845 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 493, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENG, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tikačice se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tečniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 članov ali članicami.

Madžarsko gospodarstvo.

"Jutro" piše: Naša sosedna Madžarska, ki nam kolikortoliko konkurira na zunanjem žitnem in živilskem trgu, se šteje med agrarne države. Madžarska je najrodovitnejša dežela Evrope, vsled česar bi bilo sklepati, da ji je usojeno blagostanje in bogastvo. Vendar ta rodovitnost zemlje ne pride vedno do veljavne, ker je klima zelo neugodna za polja. Kljuna (podnebje) kaže vse znake tipične stepne klime; zime so zelo mrzle, poletja nad mero vroča.

Klimatične razmere so bile letos izredno povoljne za žito, a za druge poljske rastline zelo nepovoljne. Po uradnem izkazu se je pridelalo letos: pšenice 12 milijonov 166 tisoč, rži 5 milijonov 100 tisoč 312, ječmena 4 milijona 511 tisoč, ovs 2 milijona 743 tisoč 848 metrskih stotov. Po odrašanju domače potrebe bi mogla Madžarska po teh podatkih izvoziti eventualno do 6 milijonov metrskih stotov žita, kar bi madžarsko slabo valuto precej okrepilo. Izvozu pa se stavijo nasproti izredno težke ovire, ker se madžarski kmet ne navdušuje preveč za izvoz. Ker je v parlamentu kmetijska večina, si želi, kakor mi.

bo vlada težko upala podvzeti energične mere v interesu izvoza. Ministri in poslanci kmetijske stranke so odločno proti pospeševanju izvoza žita, češ, da je letina ostalih poljskih pridelkov slaba in se bo več žita doma potrebovalo. Vendar se z druge strani trdi, da bo letina krompirja toliko, da bo vsaj krila domače potrebe.

Žitni izvoz iz Madžarske pa je končno v veliki meri odvisen od koruzne letine, ki za enkrat ne obeta dobro. Ako se bo pridelalo malo koruze, bo kmet prisiljen hraniti prašiče s preostalim žitom. Če bi povzročilo porast cen svinjskega mesa in masti, obenem pa sploh onemogočilo žitni izvoz.

Odvisen je žitni izvoz torej od jesenske letine, ki pa je odvisna od vremena. Povoljno vreme in dež še lahko mnogo koristita. Gotovo je, da se bo madžarska vlada kolikor le more trudila pospešiti izvoz poljskih pridelkov v interes svojih slabe valute, kar bi precej vplivalo na znižanje naših cen, ki so visoko nad madžarskimi, ker Madžarska svoje preostanke izvažata večinoma v iste države, kakor mi.

— Ti dve stopnjici sem jaz poznal, — se je glasil odgovor, — ko ste vi še v zibelki ležali.

V New York prihajajo mladi slovenski fantje, ki še vedno mislijo, da so na ruski ali pa na laški fronti.

Za preveliko bojaželjnost je v miroljubni Ameriki določena kazen od petih d odesitih let.

Ko jo bo enkrat eden izkupil, bodo menda drugi mirovali.

Troje poljubov.

Poljubov troje vsakdo izmed nas spominjal se bo vedno vsaki čas.

Pa naj bo kdo še tak in tak, vse troje poljubov dodeli mu nebo je.

Se spominja prvega, ki si ga ukradel devici z usten in pred njo si padel ter šepetal besede — strastne, vroče?

A ona je bežala, da se zjibe v dotiče se nepoznam, čudni slasti. Ej, brate — je lepo poljube krasti!

Poljuba drugega v polneti noči si bil deležen, ko sta po sarnci zama sprehajala se roko v roki. Naenkrat je obstala in glavo!

zdihtlasi so povedali ji glavo, oči prolele so: "Na, pij za stavo!"

Lov na tigra — ljudožrca.

Poroča C. E. Walkey.

Pred nekaj leti sem bil zaposlen na neki obsejni plantazi v Indiji, ter se tam učil, kako pripravljati čaj, katerega pije Anglež vsako jutro, streljati, igrati polo in druge koristne stvari.

Nekega jutra, ko sem šel navzdol proti čajnim nasadom, sem zapazil v svoje veliko presenečenje celo tropo žensk, ki so vrele nazaj iz vrta. Nekatere so nosile kosare, v katere so nabirale liste čaja, druge so bile brez njih, a vse so kričale ter razmetavale povsod naokrog nabrane liste. Sirdar ali nadzornik je bil prav tako preplašen kot ženske, a nekoliko bolj pri zavesti, in od njega sem izvedel, kaj se je pripetilo.

Ze pred nekaj tedni se nam je sporočilo, da se potika po okrajni tigr - ljudožrce. Ta zver je umorila v zadnjem času dvanajst ljudi v okrožju dvanajstih milj. Poročajo, da mora biti nekaj goreniča napadnega z bengalskim tigrom, če se loti odnosa ljudi. V tem slučaju je bil tigr star šele nekoliko tri leta, a je zadeli slučajno na oddelek domačinov, kojih eden je vrgel vanj svoj težki dolgi nož. Tigr je bil na sprednji sapi tako močno ranjen, da ni mogel skočiti na svojega sovražnika. Splazil se je zopet v svoje gnezdo, in ko je okrevljal, je pričel z delom osvete. Tigr je postal pravi teror za celo okolico, čeprav ni do omenjenega jutra prišel v bližino naših ljudi.

Povest, katero mi je povedal nadzornik in kot so jo izpolnili pozneje še nadaljni očitveni dogodki, je bila naslednja:

— Te ženske so bile poslane ven da pobirajo čajne liste na neki plantazi, precej oddaljeni od tovarne. Ta plantaza je bila približno le dvesto jardov od roba pasu goste džungle. Med ženskami in to džunglo je bilo par moških, zaposlenih z okopavanjem novega čajnega nasada. Naenkrat brez vsakega svara, pa so videli ženske med onimi delavci velikega tigra. Delavci so kot en mož dvignili svoje motike ter pričeli kričati na zver, in žival se je umaknila. Nesreča pa je hotela, da je le par pardo od roba džungle delal neki človek sam zase in tega ubogega človeka je ubil tigr s strašnim udarcem na glavo. Ta udarec mu je razdrobil črepijo kot jajčjo lupino. Čuske so se prestrašile ter kriče pobegnile proti domu. Moški, čeprav ne junaški, pa so se obrnili nazaj ter vrzili na delo. Videli so, kako je v grmovje, se pozneje zopet pokazal s truplom ter ga zavlekel na rob resnične džungle. Nato pa so tudi moški pobegnili.

Kakor hitro sem zbral vse posameznosti, sem poslal kulija po svojega tovariša, ki je bil zaposlen na drugi strani vrta, a jaz sem odšel v bungalov, da se pripravim na ekspedicijo proti tigru.

Bil sem zelo razburjen, kajti čeprav so bili oni dnehi tigr precej običajni v dotičnem delu Indije, so bili vendar tigr - ljudožrca precej redka prikazen in številni ljudje, ki so bili dolga leta v deželi, niso bili tako srečni, da bi videli enega, še manj mu pa sledili.

Ko je prišel Baynes, moj tovariš, sem bil že pripravljen. Vela sva par ponjave, kajti za gospoda se ne spodobi hoditi peš, ter dvoje fantov, prvega, da nosi naše puške, in drugega, da odvede ponjave nazaj.

Odšli smo po najkrajši poti do mesta, kjer je bil delavec ubit, po slati nato ponjavo nazaj ter pričeli z lovom na tigra.

Najprvo smo preiskali neko globel pred džunglo, ker smo mislili, da se je mogoče tigr vrnil tjakaj a ni ga bilo tam. Vsled tega smo sledili sledu, katerega je napravil, ko je vlekel truplo svoje žrtve, dokler nismo prišli do džungle. Tam smo slovesno s pomočjo novca določili, kdo bo šel prvi in kdo zadnji. To je bilo potrebno radi tega, ker napade tigr v skoro vsa kem slučaju zadnjega moža v skupini ter si zagotovi s tem varno umikanje. To častno mesto je pripadlo Baynesu in jaz sem šel prvi. Ker ni bilo nobene staze, smo se morali spustiti na kolena in roke ter si priboriti pot naprej z nožem. Obenem pa smo potiskali naprej svoje puške. Čeprav nismo nič govorili, smo vendar delali več truda kot je pametno. Mislili pa smo si — in pozneje se je izkazalo to kot resnično — da je tigr zelo lačen in da se ne more nahajati njegovo ležišče daleč proč.

Če mislim nazaj na te dogodke, se čudim našemu pogumu, ali boljše rečeno predznosti, a mi smo bili trdni v svojem sklepu, da ubijemo dotičnega tigra. Slediti od naslema tigr - ljudožrcu, ki je ravno umoril človeka, peš, brez domačih gonjačev ter skozi gosto in bodeče grmičevje, zahteva dobre živce, a niti Baynes niti jaz nisva ob onem času mislila na to.

V razdalji desetih jardov od odprtega polja in čajnega nasada smo zadeli na kri in par pardo naprej na kos obleke umorjenega človeka. Po dvajsetih ali tridesetih jardih smo zadeli na nadaljne kose obleke in zopet na sledove krvi in kmalu smo lahko čuli, kako je tigr vlekel truplo naprej ter pri tem težko hropel, čeprav nismo mogli ničesar videti. To je bil zelo razburljiv položaj. Spominjam se, da sem mislil takrat, da bi bilo veliko boljše, če bi bil Baynes spredaj, kajti bil je bolj izkušen lovec kot jaz in tudi boljši strelec, a ker to ni bilo mogoče, sem potiskal naprej, rezal grmičevje in trnje ter imel naširoko odprte oči.

Končno, povsem nenadno, pa je šum spredaj prenehal in tudi jaz sem za trenutek obstal popolnoma nepremičen. — Le naprej — sem čul glas za seboj in potisnil sem naprej. Tedaj pa sem prišel v odprto džunglo z dobro stezo, vodečo naravnost naprej, a nikjer ni bilo videti nobenega sledu o tigru. Kje je tičal? Ali je skočil na stran ter čakal na priliko, da nas naskoči? Lahko vam rečem, da sem bil za kake pol minute najbolj preplašen in prestrašen človek na svetu, a nato sem zapazil par jardov pred seboj nadaljnjo belo liso in v takoj sem spoznal, da je tigr v neposredni bližini.

Tedaj pa smo se dvignili ter se pričeli ozirati naprej in naokrog. Tako goste so bile krone dreves nad našimi glavami, da smo mogli videti jasno le nekako štirideset jardov naprej, čeprav je bilo sredi solnčnega dneva, a naenkrat je rekel domači deček, ki raju je spremljal:

— Pogledite, sahib (gospod)!

Sledil sem smeri njegovega prsta ter končno nejasno razločil temnen predmet na stezi pred seboj. Ko smo se pomaknili naprej, smo spoznali, da je to truplo nesrečnega kulija in šele tedaj smo lahko presodili presenetljivo silo tigrove šape. Ena stran glave ubogega človeka je izgledala kot zdrobljena od velikanskega klavirja. Stali smo ter zrlj za trenutek na truplo, a se nato hitro pripravili na posel. Vsem nam je bilo jasno, da je moral biti tigr strašno izstradan, kajti drugače bi gotovo ne zavlekel trupla tako daleč, ko je vendar dobro vedel in čutil, da ga mi zasledujemo. Vprašanje pa je bilo, zakaj je izginil ter pustil svoj plen na licu mesta? Še do danes ne morem pojasniti tega obnašanja tigra in te njegove preudarnosti, če je sploh mogoče govoriti o tem.

Šli smo naprej, tako polahko kot le mogoče, poročali par debele bambusov v sredini odprtine, kjer je ležalo truplo umorjenega ter pustili zunaj stoječe bambusove stebre tako, da so tvorili nekako oporo za "krvični oder". Nekako dvanajst čevljev od tal je najin spremljevalec postavil oder, ki je lahko držal nas tri povsem udobno. Na ta oder smo splezali vsi trije ter se postavili tako, da se je vsak posameznik oziral v drugo smer. Tam smo sedeli ter čakali na povratek tigra. V manj kakor četrt uri sem slišal na svoji levi strani neki šum, kot ga povzroča človek, ki se pomika naprej skozi veševje. Obrnil sem glavo, in ravno ko sem storil to, je oddal Baynes dva strela. Videl sem za trenutek, kako je švignil skozi temo neko rmenkasto telo, približno v razdalji tridesetih čevljev. Dotična senca je obstala za trenutek na mestu ter nato izginila v temi.

— Prokleta sreča! — je mrmral Baynes. — Zgrešil sem ga!

— Ne, sahib, — je rekel fant, ki naju je spremljal. — Zadelj ste ga dvakrat. Prvič v vrat in drugič med pleča.

Še sedaj si ne morem predstavljati kako je moglo človeško oko videti in spoznati kaj takega, na temnem mestu in v hipu ene sekunde. Da je bila njegova izjava resnična, smo spoznali pozneje. Lahko je bilo slediti zverj po njegovi sledi, dokler ni bila ranjena, a povsem drugače je bilo, slediti ji, ko je bila zver ranjena.

AMERIŠKA EKSPEDICIJA JE ODŠLA V AFRIKO.

Pred kratkim se je podala v najbolj divje afriške kraje ekspedicija, kateri načeljuje Carl E. Akeley, katerega vidite prvega na sliki. Zadnji na sliki je znani ameriški naravoslovec Bradley s svojo hčerko; v sredi je njegova soproga. Namen ekspedicije je proučevati življenje goril ter če bo le mogoče, prevesti nekoliko teh živali v Ameriko.

Vsled tega smo sklenili počivati nekaj časa ter se vrniti nato nazaj v bungalov ter poklecati na pomoč par domačinov, ki naj bi nam pomagali. Prižgali smo svoje pipe in mirno sedeli, ko smo naenkrat čuli prešerno smejanje. Ozrli smo se navzdol ter videli soseda, ki je imel veliko plantazo in ki ni imel v svoji roki nobenega drugega orožja kot palico. Stal je približno 12 jardov od nas.

— Kaj pa hočete tukaj za božjo voljo! — sem vzkliknil. Zdelo se mi je, da je prišel k nam na obisk in da nam je sledil, ko je čul da smo odšli na lov na tigra. Mislil je, da je vse le šala ter pustil svojega konja in psa v našem bungalovu. Kakor hitro pa je prodrl v goščavo ter videl na različnih mestih kri, se je pričel zavdati nevarnosti ter je kričal, dokler ni zapazil nas.

Dve uri pozneje, v spremstvu več oboroženih mož ter velikega števila domačinov, ki so delali s svojimi instrumenti velikanski — truse, smo se vrnili na licu mesta.

Počasi in previdno smo šli naprej. Končno sem se jaz ustavil in dvignil svojo desno. Celi spredov se je tako, ustavil. Deset jardov od nas je ležal tigr, z glavo na obeh šapah, opazujoč nas, vsaj navidez. Eden naših tovarišev je imel pripravljeno svojo puško, pokleknil, pomeril skrbno ter ustrelil. Ničesar se ni zgodilo, kajti tigr je bil mrtev ter skoro mrtel. Ko smo ga preiskali, smo pronašli da je bil zadet, kot je rekel najin deček, najprvo skozi hrbtnico in nato skozi črevo. V njegovem ležišču, v neposredni bližini, smo našli tri človeške lobanje ter veliko množino človeških kosti.

Preostajalo nam ni nič drugega, kot zvezati mu sprednje in zadnje noge ter pripraviti drog, s pomočjo katerega so ga odnesli močni možje v naš bungalov, kjer smo ga dali iz kože. To se je zgodilo v pričo velikanske veselja in proslavljanja domačinov.

Na ta način se je končal veliki dan. Tigr je bil pravi rojak, kajti meril je enajst čevljev in pet paleev od nosa do konca repa. — S tem pa smo tudi oprostili okraj tigr - ljudožrca.

Take Jonescu o romunski zunanji politiki.

Romunski zunanji minister Take Jonescu je izjavil sotrudniku "Petit Journala" med drugim: — Vprašanje Carigrada in morskih ožin je evropsko, ali bolje rečeno svetovno vprašanje. Tega vprašanja ne morejo rešiti posamezni interesi. Romunija stoji na stališču, da morajo ostati morske ožine svobodne. Nikdar nisem slišal, da namerava Grška okupirati Carigrad brez dovoljenja velesil. — Romunija je odobrila po severski mirovni pogodbi urejen režim v morskih ožinah. Glede rusko - romunskih odnosov, da živi Romunija z Rusijo v miru in da so vsa teritorialna vprašanja med obema državama rešena. Romunija ne bo nikdar dopustila kake diskusije o pripadnosti Besarabije Romuniji.

Nova železnica Reka—Trst.

Kot poročajo italijanski listi, je komisija za trasiranje proge Reka—Trst pričela svoje delo. Proga bo šla ob iztočni obali Istre do Mašence pod Učko goro in bo prišla ven pri Čepčkem jezeru.

Komedija na Reki se nadaljuje.

Kastav, 12. septembra.

Pompozna in gostobesedna poročila italijanskega časopisa o odhodu ardiško - fašistovskih okupatorjev luke Baroš in izročitvi luke reški nacionalni gardi, dalje poročila od odpočelci "visokega komisarja" admiral Foshinija in italijanske delegacije z Reke so precejšnje del jugoslovanske javnosti zazibala v slaško nado, da je s tem odigrano poslednje dejanje te komedije in da bo skoro viharala naša trobojnica nad Trsatom in v Baroš.

Ta lahkoveren del naše javnosti je nasledel za pet lažnjivimi italijanskemu časopisu. Naša javnost naj se že vendar enkrat sprijazni s prepričanjem, da se Italijanu ne sme ničesar verjeti in da ni večjih komedijantov in neznanjancev na svetu od italijanskih fašistov. Privadi se je treba dejstvu, da moramo vsake italijanske poročilo, tisto se njene jadranske politike, sprejeti a priori sprejeti s skepsis in z največjo rezervno.

Italijanski vladni krogi so auzirali z uvođenjem omejenimi političnimi dogodki na Reki novo farsu, ki je imela dvojni, popolnoma doseženi namen. Prvič, da zamasi za nekaj časa usta reškimi avtonomskim krogi, ki so že — o Jugoslovanih niti ne govorim — lo grla čiti italijanske "osvobodilne akcije", a drugi njen cilj je bil, da malo potolaži, recite prevajajo jugoslovansko javnost, ki je tudi nestrpno pričakuje konca te neramne italijanske igre z Reko in Jugoslavijo. Prvič so avtonomski prišli do spoznanja, da sose dali zopet voditi za nos, ko so se prepričali, da je bila njihova "Guardia Nazionale", ki je sprejela Baroš iz rok ardičev, sestavljena od samih Italijanov iz kraljevine in da sta med njimi samo dva Rečana. Avtonomski so zaradi tega že priredili nekaj protestnih demonstracij proti tej metamorfozi, izvršeni na anostaven način: fašisti in ardiči so se samo preoblekli v uniformo reških gardistov.

Med tem časom se je mogoče že tudi jugoslovanska javnost zopet prepričala, da se italijanska vlada zvesto drži gesla, katerega je general Caviglia v svojem govoru v rimskem senatu o italijansko - jadranski politiki postavil kot direktivo za italijansko politiko proti Jugoslaviji z besedami: — Se vedno bi se lahko nedaleki bodočnosti nekaj pripetilo (namreč v Jugoslaviji), kar bi bilo v prilog Italiji. — Te direktive se laška vlada točno drži in od tod njena mojstersko - perfidna politika zavlačevanja laži in varanja v reške min sploh v jadranskem vprašanju.

Da je finale brezvestne komedije, katero igra Italija s tem, od nje na smrt obsojenim mestom, naravnost nedogleden, sklepamo tudi iz govora, katerega je sedajti komandant italijanskih čet na Reki general Amantea naslovil sefom reških civilnih oblasti. Dejal je približno sledeče: — Jaz kot vojak nimam strokovne sposobnosti, da bi dalje časi načeloval reški civilni administraciji. Zagotavljam vas pa, da bo skoro dospel iz Rima višji uradnik za civilno administracijo, ki bo prevzel reorganizacijo reške kvesture. — Torej

Razne vesti.

Resen položaj v Indiji.

"Times" poroča iz Kalkute, da je položaj v Indiji jako resen. — Vstaja ni več lokalna. Londonska vlada se posvetuje z indijsko vlado o obširnih ukrepih v svrhu, da se zadušijo revolucija. Revolucionarno gibanje se je razširilo tudi na Indiji sosedne države. Afganistanska vlada je sklenila s perzijsko pogodbo, ki je v protislovju z angleškimi zahtevami. Angleška vlada je radi tega napravila korake pri afganistanski vladi. Iz Teherana poročajo, da je perzijska vlada razveljavila pogodbo z angleško finančno komisijo, s čimur je anulirana tudi pogodba med Anglijo in Perzijo. Iz štirin provinc na Filipinih javljajo o velikih nemirih. Svečeniki pozivljejo ljudstvo k vstaji.

Albanske meje.

Na seji sveta Zveze narodov, kateri je predsedoval kitajski delegat Wellington Ko, so pretresali albansko vprašanje. Angleški zastopnik Balfour je obširno poročal o albanskih mejah in zahteval, da ostanejo take, kakor jih je določila poslanska konferenca v Londonu leta 1913. Nato je svet Zveze narodov zasljal albanskega delegata škofa Noli, ki je izjavil, da se strinja s poročilom delegata Balfourja. Zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev Milutin Jovanović, jugoslovanski pooblaščen minister v Bernu, je zastopal stališče naše vlade, ki pristaja na mejo iz leta 1913, a ki zahteva popravke meje pri Debru. Priznani v Skladu. Ilkrti je izjavil, da jugoslovanske čete niso zasedle albanskega ozemlja, temveč so zasedle demarkacijsko črto, ki je bila določena v premirju. Zveza narodov je soglasno spreje-

Proglas tretje internacionale.

Kakor poročajo iz Helsinkforsza je izdala tretja internacionala — proglas na svetovni proletarijat, v katerem pravi, da hočejo zavezniki pod pretvezo pomoči gladni Rusiji uničiti sovjetsko vlado. — Proglas napada predvsem Francijo, kateri očita, da pošilja v Gr. Slezijo vojaštvo in municejo za napad na sovjetsko Rusijo. Proglas pozivlja svetovni proletarijat, naj prepreči pošiljanje čet in municije v Gornjo Slezijo in naj organizira akcije za pomoč Rusiji.

Clemenceau poslanski kandidata.

Iz Pariza javljajo, da bodo vse stranke v Metz postavile Clemenceau za kandidata na izpraznjeno poslansko mesto.

Komunizem v Švici.

Bazelska komunistična centrala je na strankini skupščini sklenila ustanoviti neodvisno komunistično stranko.

Rojaki in rojakinje!

Še nikoli ni bilo slišati =

da je v Ameriki slovenska tvornica za pristne kranjske Piano-role, po katerih so naši rojaki in rojakinje vedno popraševali -- in sedaj so gotove.

Te "Jugoslavia" slovenske piano-role izdelujeta Vaša rojaka, poznana kot glasbenika širom Amerike, in v to svrhu smo naredili role, katere so v poduk in zabavo, znane slehernemu, bodisi za petje ali ples.

Sledeče piano-role so sedaj gotove:

LJUBCA MOJA KAJ SI STRILA z besedami
VSI SO PRIHAJALI z besedami
MLADI VOJAKI slovenska koračnica
HOLZHAKER marš
DONAVSKI VALOVI valček
ČREZ VALOVE valček

Cena role brez besed \$1.00

Cena role z besedami \$1.25

Te "Jugoslavia" slovenske piano-role se edino pri nas dobi, in nikjer drugod. Tvornica je v tu v Conemaugh kjer izdelujemo role. Zaloga je velika, in zatoraj bomo blago takoj odposlali, kakor hitro bomo prejeli naročilo.

Rojaki in rojakinje: — Naročite si te krasne komade takoj.

Pri naročilu blagovolite priložiti denar za role, in 50 centov posebej za poštino.

Vsa naročila naslovite na:

Navinšek - Potokar Co.
331 Greeve Street Conemaugh, Pa.

Opomba: (Imamo veliko zalogo najboljših, najnovejših glasovirjev (Self Player) po jako nizkih cenah. (Pišite za pojasnila.

Čudoviti beg Roy Gardnerja.

Velika sirena na McNeil otoku je pričela tuliti. Pričele so pokati puške stražnikov v stolpih največje jetrške trdnjave Združenih držav. To je pomenjalo signal za zunanji svet, da je Roy Gardner zopet enkrat ušel.

Gardner je bil znan jetrškim uradnikom kot najbolj spolzki jetnik, kar so jih kdaj imeli v rokah. Postavljal se je, da se dosedaj še ni izumilo železa za noge, ki bi ga moglo držati in ga tudi ne more držati nobena ječa.

Dvakrat tekom svoje kriminalne kariere je ušel Gardner najbolj prebrisanim možem, katere je mogla najti vlada, da ga spremljajo na poti v ječo. Dvakrat se je smejal detektivom, katere je ukelel ter jih napravil jetnikom mesto samega sebe. Dvakrat pa se je tudi smejal, ko so ga zopet ujeli. Misli je, da so njegovi begi dobri dvotipi na račun uradnikov.

Tako je postal Gardner najbolj zastraženi jetnik v najbolj zastraženi jetršnici strica Sama. Stražili ga niso le kam-niti zidovi in jekleni drogi, pač pa tudi naravne sile. Njegova ječa se je nahajala na zapuščenem otoku v Puget Sound, kjer teče miljo široka voda z veliko naglico med celino in otokom. Beg grofa Monte Krista z otoka If ni nič v primeri z begom s tega jetrškega otoka.

Gardner je bil v ječi šest tednov. Privadil se je že življenju v ječi ter pisal svoji ženi, da dobro postopajo z njim. Govoril je patetično o dnevu, ki je bil oddaljen petdeset let, ko bo oproščen ter prišel zopet k njej ter k svoji mali hčerki. Jetrški uradniki so bili skoraj prepričani, a so kljub temu strogo stražili jetnika.

Čeprav pa so ga močno opazovali, ga niso niti polovico toliko kakor je Gardner opazoval njih. Čakal je na trenutek, ko bodo nekoliko popustili, v svojem straženju. En trenutek je bil vse, kar je Gardner zahteval, in to je tudi povedal.

Na Delavski praznik so jetniki opazovali base-ball igro. Nahajali so na dvorišču jetršnice ter bili odrezani od prostosti z visoko ograjo iz bodeče žice. Na obeh koncih ograje pa sta stala dva stolpa, na katerih so bili stražniki z nabiti puškami, ki so imeli po velje streljati na vsakega, ki bi skušal pobegniti. Igra je šla naprej in tudi stražniki so se pričeli zanimati zanjo.

Nenkrat je bilo čuti krič. Eden izmed kaznjencev je močno zadrl žogo ter pričel leteti na življenje in smrt. V naslednjem trenutku pa so leteli tudi trije drugi ljudje, proti ograji iz bodeče žice. Vodil jih je Gardner. V roki je imel škaro za rezanje žice ter je hitro prerezal žico in planil skozi. Tedaj pa so pričeli stražniki v stolpih streljati. Kroglo so zvizgale krog treh begunov. Dva teh sta se za trenutek ustavila. V istem trenutku sta tudi padla. Eden je bil mrtel, drugi ranjen. Gardner pa je letel naprej. Stražniki so pozneje izjavili, da je tekel tako hitro, da bi ga krogla ne mogla dohiteti.

Ko je ostalih 250 kaznjencev na jetršniščnem dvorišču videlo odprtino v ograji, so vsi planili proti njej kot divje živali, ki iščejo priti na prosto. Stražniki so jim prestregli pot ter jim zapretili, da bodo ustrelili vsakega, ki bi stopil le en korak naprej. Kaznjenci so se umaknili, a medtem je poteklo že par minut, nakar se je šele pričel lov na Gardnerja. Otok krije približno 12 kvadratnih milj ter je zaraščen z gostim lesom. Stražniki so prižgali ogenj v grmičevju, da spravijo Gardnerja iz skrališča, a ta ogenj mu je le pomagal, ker je napravil zastor iz dima.

Odposlani so bili čolni, da kr očijo okrog otoka in zasledijo Gardnerja, če bi skušal plavati na celno. Nekateri so trdili, da je bil Gardner ranjen in da ni mogel priti daleč. Varden Moloney pa je bil mnenja, da se skriva pobegli kaznjencev še na otoku in da ga bodo ujeli, ko bo iskal hrano.

Na ta način so najboljši človeški lovec Strica Sama vpriporili že tretji lov na Roy Gardnerja. Zadnje sredstvo je bilo, da so detektiv strogo opazovali njegovo ženo, kajti ob obeh prejšnjih prilikah so ga ujeli, ko je skušal stopiti v zvezo z njo. Ko je dobila Mrs. Gardner obvestilo, da je njen mož zopet pobegnil, je odšla z neke ranice, na kateri je živela, v San Francisco, da izve kaj o svojem možu.

Tako Gardner sam kot njegova žena izjavljata, da je njegovega kriminalnega nagona kriva poškodba, katero je dobil Gardner pred več leti tekom neke nesreče v rudniku, v katerem je bil zaposlen. On nosi srebrno ploščo v svoji lobanji in govorilo se je, da operaciji, ki naj bi ga ozdravila njegovih kriminalnih nagnjenj.

Gardner je izvršil več majhnih tatvin, a splošno pozornost je obrnil nase, ko je dne 16. aprila 1920 ob belem dnevu napadel poštne voz Združenih držav v San Diego, Cal.

Popolnoma sam in v polni duševni luči je bandit ustavil poštne voz, katerega je vozil neki Raymond Stock po obljudeni cesti in pobegnil je s pol ducata vrečami registrirane pošte. Voznik je dal dober opis bandite in oblasti so ga brez posebnih težav zasledile in aretirale. On je zanikal zločin, a na prigovarjanje svoje žene, je priznal, da je kriv.

Gardner je bil radi tega napada obsojen v zveznem okrajnem sodišču na 25 let ječe na McNeil otoku.

Rad bi storil to, da ugodim sodniku, — je rekel smehljaje, — a meni se zdi, da me ne bo McNeil nikdar videl ali vsaj je za kratek čas.

Gardnerja so spravili v Pullman voz nekega vlaka, ki je vozil iz San Franciscia v Tacoma, Wash. Dva zvezna uradnika sta bila v vozu, da ga stražita. V istem vozu sta se nahajala tudi dva kitajska jetnika na poti proti severu. Gardner je bil priklenjen na enega izmed Kitajcev. Ta Kitajec je pogosto govoril sam s seboj ter gledal skozi okno.

On gotovo misli, da izgleda dežela kot na Kitajskem, je rekel Gardner proti eremu izmed detektivov. Slednji se je obrnil ter pogledal skozi okno. Ko se je obrnil, mu je posegel Gardner za pas ter potegnil ven revolver.

— Sedaj pa lahko oba dvigneta roke! — je rekel Gardner ter nameril revolver na oba detektiva.

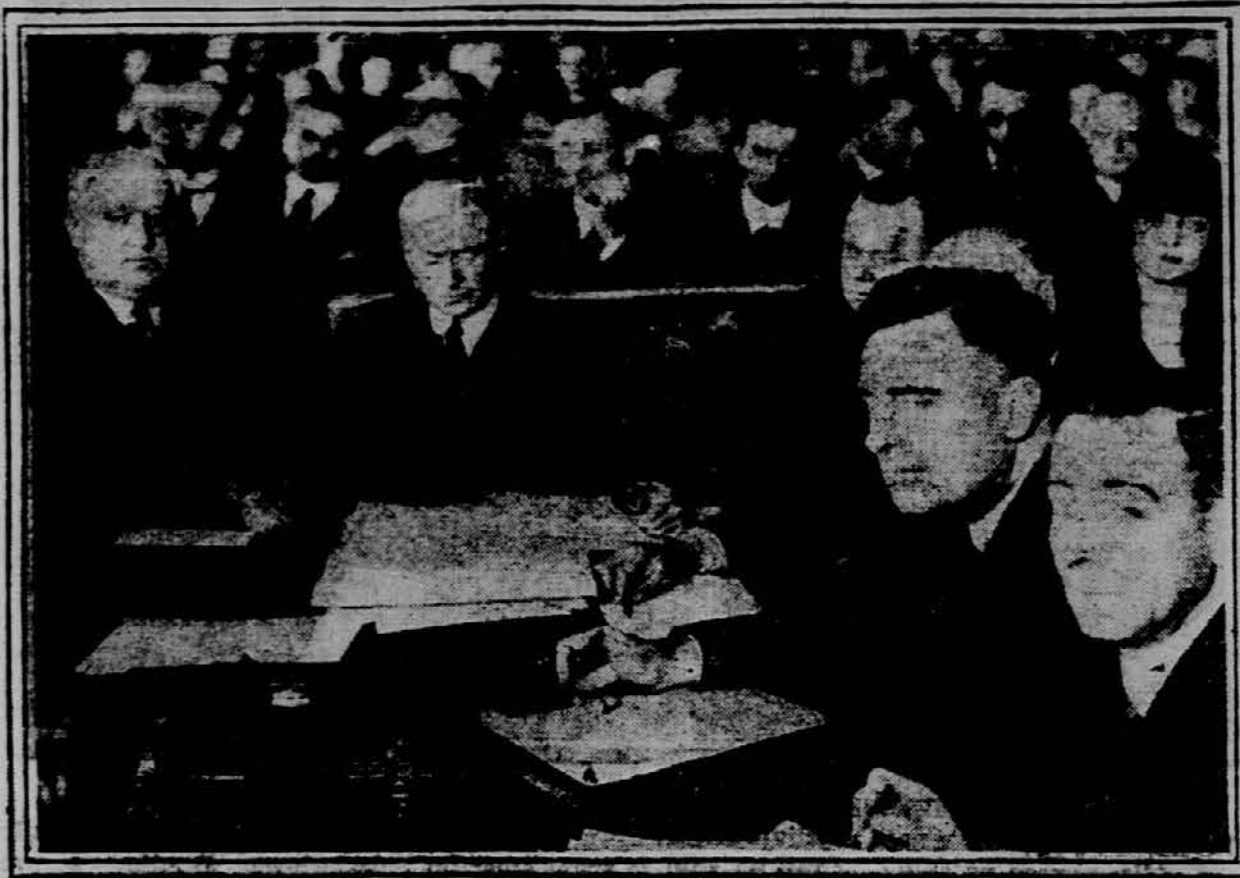
Detektiva sta dvignila roke in Kitajec je med tem posegel v žep enega izmed detektivov ter vzel ven ključ, s katerimi je odprl vrage. Gardner in Kitajec sta nato priklenila oba detektiva na drugega Kitajca.

Gardner je nato vzel drugemu Kitajcu dvajset dolarjev ter zapustil voz, katerega je zaklenil za seboj. On in Kitajec sta odšla nato skozi vlak ter skočila z njega, ko je pričel bolj počasi voziti, ko se je bližal East Portland postaji. Oba detektiva sta medtem klicala na pomoč, in ko so ju opostili, sta takoj vpriporila lov na Gardnerja.

Neumorno iskanje ob celi pacifični obali ni imelo nobenega uspeha. Nato so pričeli detektiv opazovati njegov dom v bližini Napa, Cal. Navrtali so tudi telefonsko žico, vdečo v hišo, kjer je živela Gardnerjeva žena. Detektiv so ga čuli govoriti z ženo, a ko so prišli na mesto, odkoder je telefoniral, ga ni bilo nikjer.

Skupina oboževalnih mož je bila hitro sklicana in preiskali so natančno celo okolico. Končno, na rečni nekega O'Kella, enega milijonov, so videli Gardnerja, ko je ravno pihel v gost les. Skupina je obkrožila ves gozd, a ko se je končno znašla v središču gozda, je videla, da je Gardner ušel iz pasti.

Še vedno so pazili na Gardnerja, ko se je več noči 12. maja pokazal v bližini New Castle. Southern si pregnali v neki kanjon, iz ka-

POD VARŠČINO NA PROSTEM.
Slika nam kaže prizor v sodišču, ko je bil postavljen Fatty Arbuckle, ki je povzročil smrt igralke Virginije Rappe, pod pet tisoč dolarjev varščine izpuščen na prosto. — Arbuckle sedi v prvi vrsti zadaj v sredi. Zgodovinarji dosedaj še niso mogli dognati, če se bo kdaj vršila proti njemu obravnavo ali ne.

terege ni bilo izhoda in kjer bi ga lahko zajeli. Sto in petdeset mož je bilo vdeleženih pri tem lovu in ko so končno prišli skupaj, niso našli drugega kot raztrgano pošteno vrečo, iz katere je vzel Gardner le najbolj dragocene pošiljke, nakar je izginil na prav tako skrivnosten način kot ob drugih prilikah.

Nekaj časa pozneje so oblasti izvedele, da igra v bližini Roseville neki človek za visoke svote. Detektiv so odšli na lice mesta in ko so stopili v igralnico, so našli Gardnerja sedečega za mizo, s kartami v rokah. V tem slučaju ni bilo nobene prilike za beg ali za boj. Gardner ni niti trenil z očmi.

— Le naprej, gospoda! — je rekel prijazno. — Jaz čakam na vas.

Gardner je priznal svojo identiteto, a zanikal ozorčeno, da je izvršil drugi rop. Rekel je, da se je Decker gotovo motil.

Bila je zopet njegova žena, ki mu je prigovarjala, naj govori resnico. Boljše bo zanj, če bo priznal kajti 25 let ječe ga že čaka ter je boljše priznati kot pa priti pred sodišče ter biti znova obsojen.

Gardner je priznal ter bil obsojen na naslednjih 25 let ječe na McNeil otoku. To je bilo v celem 30 let. Ko mu je maršal Holohan pomignil, naj mu sledi, je rekel Gardner:

— Moja dolžnost je, posvariti vas, gospod maršal, da ne bom šel na McNeil. Ušel bo naprej.

Odvedli so ga nato v okrajno jetršnico v San Francisco, dokler bi ga ne poslali proti severu. Ko je prišel čas za to, je dobil pomožni maršal, Mulhall, izkušen človek povelje, naj ga straži v družbi nekega prohibicijskega agenta.

Maršal je rekel, da ga veseli, da so izbrali njega za spremstvo, da je Gardner takorekoč že na McNeil otoku, ker ga ne bo na celi poti spustil iz oči niti za trenutek.

Nato so Gardnerja natančno preiskali, ne da bi kaj našli pri njem. Odpotovanje pa se je zavlelo vsled nepričakovanih povelj in Gardnerja so spravili za nekaj časa nazaj v celico, nakar so ga odvedli na vlak. V tem slučaju ga niso preiskali.

Gardner se je šalil z uradniki, ma, ko je prišel na vlak ter jima rekel, da se je premislil ter da bo šel na otok in živel tam. Kmalu pa je zopet rekel, da se je spet premislil in da ne pojde na otok McNeil.

V Portlandu sta sprejela uradnika v svoje varstvo nekega Pyrona, ponarejevalca, ki je bil obsojen na dolgotrajno ječo.

Posebni stražniki so bili razpostavljeni po celem vlaku, da opazujejo kake morebitne zaveznike Gardnerja, ki bi ga skušali oprostiti.

Prišel je čas, da gredo spat. — Mulhall je objavil, da bo celo noč pokonec ter gledal na to, da Gardner ne uide.

Pyrona so spravili v gornjo posteljo, še vedno z železjem na nogah. Tudi Gardner je nosil "oregonske škornje" ter bil vklejen. Prosil je za dovoljenje, da sme sesti svojo suknjo in maršal mu je osvobodil eno roko.

Hitro kot blisk je potegnil Gardner revolver ter ga nameril na Mulhalla. Imel je namreč na prsih privezan revolver. Mulhall je seve takoj dvignil roke, a prohibi-

cijski agent, ki je stal bolj na strani, je hotel skočiti na Gardnerja. Tedaj pa je slednji potegnil revolver iz pasu Mulhalla ter ga nameril na zastopnika suše. Tudi ta je dvignil roke, nakar je rekel Gardner Pyronu, naj priidel do ter odklene verige. To se je zgodilo in Gardner je vklelenil oba uradnika z istimi verigami, s katerimi je bil prej sam vklejen. — Gardner je nato odšel ven ter skočil z vlaka.

Pyron pa ni imel železnih živcev Gardnerja in skočil je skozi okno, mesto da bi sledil Gardnerja. Na ta način se je izvedelo za beg hitreje kot je upal Gardner. Pyrona so seveda takoj ujeli, a nobenega sledu niso mogli najti o Gardnerju in oblasti so se poslužile stare metode ter opazovale dom njegove žene. Bandit pa je postal med tem že previden, in mesto, da bi odšel v bližino svoje žene, je odšel v Centralia, Wash. Tam se je nastanil v nekem hotelu, a hotelirki se je zdel novi gost precej sumljiv, ne da bi vedela zakaj. Obvestila je krajevnega policijskega načelnika, ki je prišel ter izprašal Gardnerja.

Slednji je dajal zadovoljive odgovore, a konstabler ga je kljub temu aretiral. Gardner mu je priznal, kdo da je in da se bo ves vesel, ko bo izvedel, da ga iščejo oblasti ob celi pacifični obali, dočim je on jetnik neznatnega konstablerja v malem gnezdu.

Obveščene so bile oblasti in cela armada detektivov je spremljala Gardnerja, ko so ga končno vendar odvedli in srečno privedli na otok McNeil, s katerega je sedaj zopet srečno pobegnil.

Kje je dobil škarje za rezanje žice, je prav tak skrivnost, kot kje je dobil revolver, katerega je odnesel s seboj iz ječe iz San Franciscia.

Dr. Anfred Jansen.

Te dni je umrl na Dunaju nenadno vsled kapi velik prijatelj Slovanov tajnik Nobelovega inštituta, profesor slavistike na univerzi v Stockholmu dr. Anfred Jansen. Prišel je na Dunaj za nekaj dni, a tam ga je prehitela nenadna smrt.

Pokojsnik je posvetil vse svoje znanstveno delovanje proučevanju slovanske zgodovine in književnosti, velikokrat je prepotoval naše kraje in pisal o njih v vseh evropskih listih. Razmere v naših krajih in razmotrila samo s kulturnega stališča; seznanjal je severni svet z našo književnostjo, in mu podal v dovršenih prevodih naša najboljša dela. Jansen je prevedel med drugim na švedščino celega Prešerna, na kar ga je navedel pokojni pesnik Anton Askerc, s katerim je živel v velikem prijateljstvu ter ga vedno obiskoval kadar je prišel k nam. Prevedel je na švedščino tudi mnogo Askercovih pesmi ter več odlomkov iz Jurčiča, Tavčarja in Kršnika. Iz hrvatske literature je prevedel dela Gjalskega, Hleca, Preradovića, Vojnovića in druga.

V Jensenovem prevodu se še danes igra po švedskih odrih Vojnovićev "Ekvinokcij". Največji njegovi prevodni deli iz jugoslovanske književnosti sta prevedla Nje-

goševga "Gorskega venca" in Mažuraničevega "Čenčič - age". Kot literarni historik se je proslavil Jensen s delom "Gundulič in njegov Osman", ki je eno največjih literarno - historičnih del o slovenski pesnitvi dubrovniškega pesnika. Leta 1911 je napisal Jensen znamenito kulturno delo "Habsburg", v katerem je izključno s kulturnega stališča dokazoval, da je obstoj habsburške dinastije in monarhije nemogoč, ker nimata nobenih kulturnih zvez s svojimi narodi.

Pokojsni Jansen se je rodil 20. septembra 1859 v Lundu na Švedskem, v Stockholmu je študiral filozofijo ter se takoj posvetil raziskini, a nato srbo - hrvaščini in slovenščini. Bil je nekaj časa profesor, a nato se je podal na potovanje po slovanskih pokrajinah. Bil je parkrat tudi v Ljubljani kot gost pesnika Askercja. Ko se je osnoval v Stockholmu Nobelov inštitut, je postal Jensen njegov tajnik in referent za slavistiko.

KNJIGE

Poučne knjige.

Nemški abecednik	35
Nemško-angleški tolmač	60
Pravilo dostojnosti	30
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00

Zabavne in razne druge knjige.

Doli z orožjem	56
Knjige družbe Sv. Mohorja	
Duhovni boj (349 str.)	50
Mesija (1. zv.)	30
Mladim sreem (2 zv.) (Spisal K. Meško)	30

Zemljevidi.

Združenih držav	15
Kranjske dežele	10
Zemljevid Evrope	30
Velika stenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kansas, Colorado, Montana, Minnesota, Wyoming, West Virginia in Alaska vsaki po	25
Pennsylvania	50

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznici ali poštne znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Pismo iz Celovca.

Vsa avstrijska politika se vrti okrog ene točke, okrog kreditov, kateri naj bi zboljšali naj finančni položaj in rešili krono neizogibnega poloma. Vsak dan razpravljajo nemški časopisi o kreditih, danes ljeni, jutra zopet se vse skupaj dementira (zanika), da slednjice mihče več ne verjame, da bi ententa imela resno voljo finančno podpreti Avstrijo in jo rešiti poloma. Trenetno krona zopet bliskoma pada in je dosegla tako nizko stopinjo kot se nikdar poprej. In posledica je zopetno obtežje, da medtem, ko na svetovnem treu cene padajo, se v Avstriji vse podražuje — posledica naše nemvredne valute. Ob koncu leta bo državni primanjkljaj najmanj 50 milijard šilingov, kar je enkrat toliko velik, kot so ga določili v državnem proračunu. Največ gre na konto "prehrane", ki živi tri četrtine prebivalstva na državne stroške. Pasivno bilanco izkazuje vse: država, železnice, pošta, uprava monopolov, avtonomna mesta, občine itd. Država išče novih dohodkov, a odkod jih vzeti? Davki so zvišani do vrtoglave višine, da ni več mogoče, kaj iztisniti, in bi bila nevarnost, da industrije popolnoma zastane. Istotako bo tudi kmet težko plačeval visoke davke in od dajo premoženja. Zvišanje monopolov, pošte in tobaka je na dnevnem redu. Vsak teden poročajo časopisi: to in to se podraži za 100 ali 200 odstotkov. Pa vse to ne zadostuje niti za vzdrževanje nastavljenecv in uradnikov, katerim mora vlada vsled naraščajoče draginje redno zviševati plače, dobro vedo, če izbruhne generalni štrajk, tedaj je Avstrije konec. Malenkostno upanje sloni na priklonitvi zahodne Madžarske ali Burgenlanda k Avstriji, pa na to nobeden trezno misleči politik resno ne misli. Avtoritete ni nobene, sodnik z ozirom na javnost si ne upa objektivno soditi. Zlo

Poleg Francoza Denisa je bil Jensen oni, ki je seznanjal širni svet z lepoto naše književnosti.

ROJAKI. NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Knjiga za lahkomišelnje ljudi, (spisal I. Cankar)	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Zbrani spisi Jakob Alešovec.	
"Kako sem se jaz likal", Prvi del	1.25
Drugi del	1.25
Tretji del	1.00
"Ljubljanske slike", Četrti in peti del	1.50
"Ne v Ameriko", Šesti del	1.25
Amerika in Amerikanci	5.00

Molitveniki.

Rajski Glasovi.	
v usnje vezano	1.30
v kost vezano	1.70
Sveta Ura	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St. New York

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN FRANK, 4409 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 83, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLEK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSEF VIDETICH, 4488 Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Coast St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSCHE, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POSLATNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1263 Mahan Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAN, 600-501 - 45 Ave., Denver, Colo.

SLUŽBENI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOITZ, R. 2, Box 182, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 667, Johnstown, Colo.
PETER GESHLE, 4488 W. W. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse domače nakaznice in vse tujerazne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne računa pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Zapisnik

SESTEGA GLAVNEGA ZBOROVANJA ZAP. SLOVAN. ZVEZE,

pričeni se 15. avgusta, 1921, v Pueblo, Colo.

Brat Skul predlaga in brat Kočan podpira, da se ta točka sprejme. Predlog sprejet.

Pri členu 29. točka druga, stran 43. se stroškovni sklad opusti do poznejšega časa.

Člen 30, stran 45, točka tretja se črta ter se jo nadomesti z novo točko, katerega poimenuje brat Kočan, ki se glasi: — Član, ki je bolan, je upravičen do cele podpore za dobo šestih mesecev. Ako je še dalje bolan, se mu plača polovica bolniške podpore za nadaljnjih 6 mesecev. Ako pa tak član ozdravi in čez čas zopet zbolí za eno in isto boleznijo, ni ta član deležen nobene bolniške podpore do pretekle čez enega leta. Ako pa je član bolan za neozdravljivo boleznijo, se mu plača po 15 dolarjev na mesec dokler je bolan. Tak član pa ima pravico pogoditi se za gotovo svoto z glavnim odborom kot odpravnino za bolniško podporo in to le na izkazana spravevala od treh zdravnikov.

Predlagan po bratu Kočevanju in vsestransko podpiran, se ta predlog sprejme.

K členu 30, stran 46, točka sedma, se na predlog delegatije Prijatelj in podpiran od delegatije Grun, dodaja: — V slučaju dvojikov se plača dvojna nagrada.

V členu 30, stran 48 se črta pri točki 11 odstavke o umobolnih članih ter se nadomesti s sledečim odstavkom: — Samski umobolni člani, ki nimajo nikogar, ki ne obvisen od njih, niso deležni nobene podpore, ako se nahajajo v umobolnici. Zveza plača le asmesent iz bolniškega sklada zanje. Ako pa tak član ni v umobolnici, se plača bolniška podpora njegovim oskrbnikom.

Brat Kočevar predlaga, da se točka, katere 3. ravnokar preštel, sprejme. Brat Blatnik podpira. Predlog sprejet.

Nato predsednik zaključí sejo ob dvanaesti uri.

Osmi seja šestega glavnega zborovanja ZSZ. 18. avgusta, 1921, popoldne.

Brat predsednik otvori sejo točno ob polpetih popoldne. Navzoči so vsi.

Nadaljuje se s pravili. Pri točki — Odškodnine — len 31, se vname kratka debata. Brat Skul predlaga in brat Skrabec podpira, da se plača za izgubo vida na enem očesu svota \$50. Predlog sprejet.

Brat Anzinek predlaga in brat Skrabec podpira, da se plača za izgubo treh prstov (kazalec, sredinec in prstanec) svota \$100. — Predlog sprejet.

Brat Kočevar predlaga in brat Jersin podpira, da naj se pri izgubi obega nog ali rok vpošteva nad komolecem ali nad kolonom. Predlog sprejet.

Brat Staresinich predlaga in vsestransko podpirano, da se plača za operacije na obistih svota \$75.00. Sprejeto.

Brat Klun predlaga in brat Sterbenk podpira, da se plača za operacije na želodcu svota \$75.00. — Sprejeto.

Za vse druge notranje operacije v trebušni votlini se pa plača — \$50.00.

Za vse druge operacije se ne plača nobene podpore.

Ker zbornica ni še rešila točke v Pueblu.

kdo naj plača dnevnice in vožnjo za prihodnjo konvencijo se vname kratka debata, nakar brat Germ predlaga in Staresinich in Jersin podpirata, da Zveza plača vse stroške konvencije, za kar naj se razpiše poseben asmesent za vse član-e-niko. Predlog sprejet.

Brat Geshel spiše v to svrno posebno točko, ki se glasi: — Glavnemu odboru, delegatom in delegatijam se plača za zamudo časa, vsled konvencije po \$4.00 na dan. Konvencija ima pa pravico modifikirati to, kakor okoliščine zahtevajo.

Poleg tega se plača glavnemu odboru in delegatu in (njim) tudi vozne stroške, katere se pa plača iz stroškovnega sklada Zveze. V to svrhu ima glavni odbor možnost razpisati poseben asmesent v stroškovni sklad, enakomeren za vsakega člana Zveze, da se pokrijejo stroški konvencije.

Nato se vname debata radi Glasila. Po dalji debati brat Grahek predlaga in Geshel podpira, da se določi odbor štirih mož, in sicer dva iz Denveja in dva iz Puebla, da se informirajo, ali bi bilo mogoče za Zvezo, da bi ustanovili svojo lastno Glasilo. Predlog sprejet.

Brat predsednik nato določi brata Germa in Robleka za Pueblo in Skrabca in Lesarja za Denver.

Nato se vname debata, kaj naj bi se ukrenilo v slučaju, da bi bilo poročilo omenjenega odbora ne praktično za Zvezo, da bi pričela s svojim lastnim glasilom. Brat Roblek nato predlaga in Priatelj podpira, da se za glavnemu odboru in moč v takem slučaju izbrati glasilo, ki bo podalo najboljšo pomoč za Zvezo. Predlog sprejet.

Nato se vname debata glede plače glavnih odbornikov. Po kratki debati se določi sledeča plača glavnim odbornikom: — Glavni predsednik \$50.00 letne plače; glavni tajnik \$100.00 mesečne plače, za vsakega nadaljnjih 100 novih članov \$5 mesečno več in to do svote — \$150.00; glavni blagajnik \$75.00 letne plače, to pa zato, ker je blagajniku naloženo tudi delo zaupnika; prvi nadzornik \$50.00 letne plače drugi in tretji nadzornik vsak po \$10.00 letne plače in predsednik porotnega odbora \$5.00 letne plače. Brat Roblek stavi predlog, ki je vsestransko podpiran, da se plača glavnemu tajniku — \$100.00 na mesec prične s pričetkom prvega septembra in to vsled tega, ker se bo takoj pričelo z delom za mladinski oddelke. Predlog sprejet.

Nato se prečitajo brzojavke, in sicer od Josip Jarca, Denver, Colo., in dr. Roberta S. Burketta, — vrhovnega zdravnika Zveze.

Obema se zaključí trikrat Slava.

Brat predsednik zaključí sejo ob polpetih zvečer.

Deveta seja šestega glavnega zborovanja ZSZ. 19. avgusta, 1921.

Predsednik otvori sejo točno ob osmih jutraj. Navzoči so vsi razen brata Moharja, kateri se oprasti.

Čita se zapisnik večerajšnjih sej.

Brat Skul predlaga in Klun podpira, da se zapisnik sprejme. — Brat Okoren apelira na konvencijo, da ukrene kaj za pomoč prizadetim rojakom vsled povodnj.

Brat Videtich predlaga, da se da konvencijemu predsedniku —

Brat Skrabec podpira, da ker niso še pravila popolnoma končana, se to dovoli najprej, nakar predlaga, naj se vpošteva pravilnik kot se je dosedaj. Videtich podpira. Predlog sprejet.

Brat Skrabec predlaga, da naj se dene v pravila točka pod naslovom rganizator in obenem predlaga, naj se smatrajo vsi krajevni tajniki kot organizatorji Zveze. V slučaju pa, da glavni odbor uvidi, da je umestno poslati kakšnega drugega člana v kako naselbino, da tam organizira društvo, ima glavni odbor popolno moč in pravico to storiti in vse narasle stroške za vožnjo in zamudo časa plača Zveza. Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Brat tajnik nato čita pravila mladinskega oddelka, katere se sprejme kakor so bila čitana, iz vsemi zavarovalniške listvice, katero se spremeni v točko, da se plača posmrtnina za otroka od — \$24.00 do \$450.00, kakor so stari. Določi se tudi pristopnina in redni asmesent, in sicer pristopnina 25 centov in redni mesečni asmesent 15 centov.

Brat Grahek predlaga, da naj krajevni tajniki izpolnijo prošnje otrok, katere hočejo stariši zavarovati, in to prošnje morajo biti potem pregledane od vrhovnega zdravnika, ki ima pravico, odobriti ali zavrniti te prošnje. Klun podpira. Predlog sprejet.

Deset minut odmora.

Po odmoru.

Brat Geshel poroča, da je spisal točko — Glasilo — in da je pripravljen o isti poročati, nakar poroča sledeče:

1. Zapadna Slovanska Zveza izdaja svoje lastno glasilo v obliki revije.

2. V smislu načelne izjave in ustave priobčuje agitacijsko pomoč in v zabavno živjo kakor tudi oglašje in vse druge zaveze, tikajoče se Zveze in društva.

3. Glavni odbor izvoli na seji meseca januarja 1922 upravnika in urednika v eni osebi. Za to naj se v prvi vrsti vpošteva glavne uradnike.

4. List sprejemajo vsi člani in odborniki, za katerega plačujejo po 10 centov mesečno. List se lahko pošilja neplačano in sicer za \$1.50 letne naročnine.

Brat Skrabec predlaga, da se člen o Glasilu sprejme kot citat z dodatkom, da ima glavni odbor moč modifikirati naročnino za list. Brat Grahek podpira. Predlog je sprejet.

Ker so končana pravila, povzame brat Peketz besedo ter se v imenu glavnega odbora, delegatov in delegatij lepo zahvali društvu Slovan in Zapadna zvezja za njih gostoljubnost, ki sta jo juri izkazala tekom konvencije ter priporoča, naj delegatje nikar ne pozabijo nekaj ukreniti v pomoč rojakom v Pueblu, prizadetim vsled povodnji. Kot glavni odbornik ne želi predlagati, zato celo zadevo prepusti delegatom.

Brat Staresinich predlaga, naj se v to svrhu daruje svota \$400.00. Podpira brat Geshel. Predlog sprejet.

Brat Skrabec predlaga, naj se čim napravi na Pueblo Jugoslav Relief, Frank Grahek, blagajnik in naj se istega izroči delegatu Grahu, ki je obenem tudi blagajnik Pueblo Jugoslav Reliefa. — Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Brat Jersin predlaga in Kupar podpira, da se vsem, ki so bili prizadeti vsled povodnji, in ki so izgubili svoje certifikate in knjižice, izda nove brezplačno. Predlog sprejet.

Nato se brat Grahek kot blagajnik Jugoslav Reliefa lepo zahvali delegaciji Zapadne Slovanske Zveze za velikodušno darilo v prid prizadetim Slovanem in Slovanom v Pueblu.

Brat Germ predlaga in Jersin podpira, da se ne določi nobenega odmora, dokler ni volitev glavnega odbora končana. Predlog sprejet.

Na dnevni red pride še glavni urad. Ker nimamo sedaj nobene pripravne urada, se po kratki debati da polno moč glav. odboru, da preskrbi tistega, ki ne odgovarja zahtevam.

Brat Roblek predlaga, da se bratu Skrabcu plača \$50 nagrade za pisanje provizoričnih pravil in za sestavo novih pravil v slovenskimi. Delegatija Prijatelj podpira. Predlog sprejet.

Brat Shustar predlaga, da se da moč glavnemu odboru najeti človeka za sestavo pravil v angleščini. Vsestransko podpirano in sprejeto.

Brat Videtich predlaga, da se da konvencijemu predsedniku —

1. nadzornik: Frank Okoren Denver, Colo.; 2. nadzornik: Peter Geshel, Victor, Colo.; 3. nadzornik: Mike Kaphs, Colorado Springs, Colo.

\$15 nagrade. Vsestransko podpirano in sprejeto.

Nato pride na dnevni red volitev glavnega odbora.

Brat Grahek predlaga, da se nominira javno in volí tajno. — Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Za predsednika so predlagani in podpirani sledeči delegatje: — Geshel in Anzinek. Brat Geshel dobi 12 glasov, Anzinek 16; brat Anzinek je izvoljen za glavnega predsednika.

Za prvega podpredsednika sta predlagana Frank Mohar in Fr. Boitz. Pri volitvi dobi Boitz 19 in Mohar 9 glasov. Brat Boitz je izvoljen prvim podpredsednikom.

Brat Peketz predlaga in vsestransko je podpirano, da se brat Mohar izvoli drugim podpredsednikom enoglasno. Predlog sprejet.

Brat Mohar izvolen za drugega podpredsednika.

Frank Grahek nato predlaga, da se izvoli brata Frank Skrabca enoglasno glavnim tajnikom. — Predlog vsestransko podpiran in sprejet. Frank Skrabec je torej izvoljen za glavnega tajnika.

Brat Germ predlaga in Roblek podpira, da se brat Joe Videtich enoglasno izvoli za glavnega blagajnika. Predlog podpiran od več delegatov in sprejet. Brat Videtich je izvoljen za glavnega blagajnika.

Za predsednika nadzornega odbora sta predlagana brata Geshel in Okoren. Brat Okoren dobi 16 glasov, brat Geshel 12. Frank Okoren je izvoljen predsednikom nadzornega odbora.

Za drugega nadzornika dobi brat Kaphs 12 in Geshel 14 glasov. Brat Geshel izvolen za drugega nadzornika.

Brat Germ nato predlaga, da se brat Kaphs enoglasno izvoli za tretjega nadzornika.

Predlog vsestransko podpiran in sprejet. Brat Kaphs je izvoljen za tretjega nadzornika.

Za prvega porotnika sta kandidirala brata Kočevar in Staresinich. Brat Kočevar dobi 17 glasov, brat Staresinich 10, torej je Anton Kočevar izvolen predsednikom porotnega odbora.

Brat Roblek predlaga in vsestransko podpirano, da se brat Sterbenk enoglasno izvoli za drugega porotnika. Predlog sprejet in brat Sterbenk je izvoljen za drugega porotnika.

Za tretjega porotnika sta kandidirala delegat Klun in delegatija Prijatelj. Delegatija Prijatelj dobi 17 glasov, brat Klun 10. Sestra Prijatelj je izvoljena kot tretja porotnica.

Predsednikom združeval. odbora je izvoljen Robert Roblek z 19 glasovi. Za drugega združevalnega odbornika je enoglasno izvoljen brat Kočan in za tretjega je izvoljen brat Staresinich.

Vrhovnim zdravnikom je izvoljen dr. Frank J. Kern iz Clevelanda, O., s 25. glasovi.

Ker je dnevni red izčrpan, brat predsednik zaključí sejo ob dveh popoldne s prošnjo, naj se delegatje vrnejo ob polstih nazaj, da se potrdi zapisnik.

Po odmoru.

Brat Germ predlaga, da se prihodnja konvencija vrši v Denver, Colo. Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Brat Lesar predlaga in brat Shustar podpira, da se naloži članom in članicam ZSZ izvanredni asmesent za pokritje stroškov konvencije in drugih naraslih stroškov, in sicer v znesku \$1.50 na osebo. Ta svota pa mora biti plačana najkasneje do 1. januarja, 1922. Predlog sprejet.

Brat Germ predlaga in Roblek podpira, da se plača \$25 za dvorano glavnega zborovanja. Predlog sprejet.

Brat predsednik nato zaključí sedmo glavno zborovanje Zapadne Slovanske Zveze v Pueblo, Colo., dne 19. avgusta, 1921.

Frank Boitz, konven. predsed. John Germ, zapisnikar. Robert Roblek, zapisnikar. Glavni odbor za prihodnja štiri let se sledeči:

Glav. predsednik: Adolph Anzinek, Denver, Colo.; 1. podpredsednik: Frank Boitz, Pueblo, Colo.; 2. podpredsednik: Frank Mohar, Leadville, Colo.

Glavni tajnik: Frank Skrabec, Denver, Colo.; glavni blagajnik: Jos. Videtich, Denver, Colo.

"High Schools" v mestu New York.

Pakor znano, ljudske ali elementarne šole so temelj vsakega nadaljnjega šolanja, ki si ga učenec hoče izbrati po dovršitvi ljudskih šol. Ker je pouk v ljudskih šolah prisiljen za vsakogar, radi tega je njihov učni program splošno znan. Ker ni nadaljnja stopnja šolanja vsem znana in ker nudi priliko raznovrstne izobrazbe, ne bo odveč, da se o tem, zlasti ob tem času, nekaj spregovori.

Dvorniši učence ljudske šole si more izbrati enega izmed teh treh različnih tečajev za nadaljno izobrazbo:

1. Akademsko srednjo šolo (Academic High School).

2. Trgovsko srednjo šolo (Commercial High School).

3. Tehnično srednjo šolo (Technical High School).

Pod imenom "High School" se razumevajo v Ameriki one šole, ki jih sme pohajati učence, ki je došli ljudsko šolo. Šolanje traja štiri leta. Academic High School je v glavnem pripravljala študente za "College" (kolegij) dočim trgovske in tehnične srednje šole pripravljajo dijake za nadaljnje študije v istih strokah ali pa za takojšnjo karijero v trgovskem svetu. V mestu New Yorku pripravljajo De Witt Clinton High School (za dečke) in Washington Irving High School (za dekleta) učence za študije v college in univerzi. Pripravljeni tečaji v teh šolah zadostujejo, da vsposobljajo dijake, ki so položili končni izpit, da nadaljujejo študije za zdravniški, pravniški, proforski in slinčne poklice v višjih šolah, namreč v college in univerzi.

Tehnične srednje šole, kakor na pr. Stuyvesant High School, nudijo tečaje v predmetih, kakor je matematika, mehaniko, risanje, ornamentalno slikanje itd. Te šole imajo navadno laboratorije in delavnice, v katerih se poučujejo praktični predmeti, kakor mizarstvo itd. Dvorniši učenci teh šol morejo nadaljevati svoje študije v višjih šolah ali College in učiti se inženirstva, arhitekture, kemije, fizike itd. Imajo tudi posebne tečaje za one, ki ne namestajo nadaljevalne študije v višjih šolah. Trgovske srednje šole (kakor n. pr. High School of Commerce za dečke in Julia Richmond High School za dekleta) pripravljajo učence za trgovsko stroko.

Dijakinje smejo pohajati akademsko in trgovske srednje šole (High Schools), ali se ne sprejemajo v tehnične.

Iz Jugoslavije

Češko-romska prepovedala uvoz sliv.

Češka je prepovedala uvoz sliv in pekmeza, kar hudo zadene produkcijo v Jugoslaviji. Češka je na podlagi pogodbe upravičena izdati uvozne prepovedi, ravno tako pa tudi Jugoslavija. Beograjska vlada se sedaj peča s predlogom, naj bi se prepovedal uvoz češkega piva, čeških tekstilij in eksplozivnih snovi.

Ukreden mrlič v Slavoniji.

V nekem gradu pri Belovaru so našli te dni truplo starejšega moškega. Zadeva se je naznanila državnemu pravdnistvu, da izvrši ogled na licu mesta. Ko je prišla oblast na določeno mesto, je mrlič izginil brez sledu. Oblast je odredila strogo preiskavo, da se pojasni misteriozni dogodek.

Sterbenk, Elv. Minn.; 3. porotnik: Mary Prijatelj, Denver, Colo.

Predsednik združ. odbora: Rob. Roblek, Pueblo, Colo.; 2. odbornik: John Kočan, Pueblo, Colo.; 3. odbornik: John Staresinich, Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Kern, Cleveland, Ohio.

Prihodnja konvencija se vrši v Denverju, Colo.

Advertisements

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Travniška zvezica reg. v pat. št. 248. dr.

Slaven je več kot 50 let.

Glavna in travniška zvezica

SIDRO.

1. porotnik: Anton Kočevar, Pueblo, Colo.; 2. porotnik: Frank

Advertisements

Advertisements

Advertisements

Za zgradbo uradniških hiš.

Ministrstvo za socialno politiko zahteva od finančnega ministra kredit 100 milijonov dinarjev za zgradbo uradniških hiš v vsaj šestih letih.

ADVERTISEMENTS.

NAZNANILO.

Girard, Ohio.

Vsem delničarjem Slovenskega Doma naznanjam, da se bo vršila redna seja Slov. Doma dne 9. okt. ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu je več zelo važnih točk. Priidite vsi!

Nadalje naznanjam, da morajo biti na tej seji navzoči vsi odseki, kakor trustee, gospodarski in nadzorni odbor. Katerega ne bo, ga bom suspendiral, kakor pravila zahtevajo.

Na svidenje na seji 9. okt.!

Frank Kramar.
1022 N. State St.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, ki ima 44-letno prakso v zdravniški in vsaki vrsti bolezni.

Zaustropljenje krvi s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Vse možne bolezni zdravim po najnovejši metodi, ki jo imam, in sicer po metodi Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Bolezni, ki jih zdravim, so: krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno bolezen, ki nastane zaradi krvnih ožilj, ki jih zdravim s strani s st. avtom 300, ki ga je izumel Dr. Koler.

Vdova Leruž. Spisal E. Gaborian.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.
Francoski detektivski roman.

29

(Nadaljevanje.)

— Človek, o katerem govorim, — je nadaljeval sodnik, — je še vedno mlad in bogat. On bo nad vse srečen, da dobi Klaro tudi brze vsake ote. On ne bo le odklonil vsake preiskave, glede uprave njenega premoženja, temveč vas tudi založil z vsemi sredstvi, da se iznebite vseh dolgov na vašem posestvu.

— Za Boga, — je rekla stara markiza, — Vi niste slab prijatelj, gospod Daburon.

— Če hočete letna izplačila, vam jih bo preskrbel otični.

— Mene duši od samega presenečenja. Če poznate takega človeka, zakaj mi ga niste predstavili?

— Nisem si upal, madama. Bal sem se.

— Hitro, povejte mi, kdo je ta občudovanja vredni človek? Kdo je ta bela vrana? Kje ima svoje gnezdo?

Sodnik je čutil, kako mu je burno utripalo srce. Hotel je dati izraza vsem svojim čujam z eno besedo in konečno je izgovoril:

— Madama, otični človek sem jaz sam.

Cela njegova zunanost v trenutku, ko je izgovoril te besede, je bila smešna v očeh stare dame. On, ki se je ustrašil vsprico svoje lastne drznosti, ji je hotel pasti pred noge. Ona pa je konečno skomignila s svojimi rameni ter vzkliknila:

— Moj dragi Daburon, vi ste res smešen človek! Reči vam moram, da bom skoro umrla od smeha!

Naenkrat, sredi svoje veselosti, pa je postala resna.

— Ali mislite resno to, kar ste mi povedali, gospod Daburon?

— Govoril sem resnico, — je zamrmral Daburon.

— Potem ste zelo bogat človek?

— Po svoji materi dobivam po dvajset tisoč frankov na leto.

Eden mojih stricjev je umrl približno pred enim letom ter mi zapustil sto tisoč frankov. Moj oče je vreden več kot en milijon. Če bi ga jutro prosil za polovico, bi mi jo dal. Dal bi mi celo svoje premoženje, če bi bilo potrebno za moje srečo.

Stara madama ga je ustavila. Več kot pet minut je razmišljala ter rekla konečno:

— Čujte me. Če bi bili vi tako drzni ter stavili ta predlog očetu Klare, bi on poklical svoje služabnike ter vas vrغل skozi vrata.

Jaz pa sem stara, zapuščena in uboga. Bodočnost moje vnučkinje me vznemirja. To je edini vzrok, da ne nastopim kot bi nastopil oče moje Klare. No, moram pa sama govoriti s Klaro glede te strašne mesalinjane. To je vse, kar vam morem obljubiti. Jaz ne bom proti vam. Odlodci naj Klara sama. Če bo rekla "da", ne bom jaz rekla "ne".

Daburon, ves prevzet od sreče, bi bil objel staro žensko, če bi si upal. Nikdar ni sanjal, kako lahko bo v resnici premagati to ponosno dušo, polno predsodkov. Bil je omamljen.

— Čakajte, — je rekla stara dama, — vaša stvar še ni izgovorjena. Res je, da je bila vaša mati iz rodu Cottevose in jaz ji moram opustiti, da se je tako nesrečno poročila. Vaš oče pa je gospod Daburon. To ime, moj dragi prijatelj, je smešno. Ali mislite, da bo mogoče zaviti v ime Daburon deklico, ki se je skozi osemnajst let imenovala de Arlanž?

Ta ugovor ni vznemiril sodnika.

— Vaš oče si je pridobil deklico iz rodu Cottevise, — je nadaljevala markiza — in vi si lahko pridobite deklico iz rodu de Arlanž. Na temelju zveze z deklico iz rodu, v katerem je plemstvo dedno iz za davnih časov, bodo mogoče postali Daburonci plemeniti. Kdo ve. Se en nasvet. Vi mislite, da je Klara taka kot izgleda, — boječa, sladka, pokorna. Nikarte se varati, prijatelj moj. Kljub svetniškemu izrazu ter zunanji delikatnosti je odlična in trmoglava, kot je bil njun oče, markiz, ki je bil v tem oziru podoben muhi iz Ovrna. Vidite, jaz vas svarim vnaprej. Midva sva se dogovorila. Molčiva od sedaj naprej o tem predmetu. Želim vam ves uspeh.

Ta prizor je stal tako živo pred njegovo dušo, ko se je sedel krog polnoči v svoji lastni hiši v naslonjaku, da se mu je dozdevalo kot da še vedno sliši glas markize. Prav posebno pa mu je zvenela v ušesih beseda "uspeh".

Zmagoslavno je odšel iz hiše madame de Arlanž, v katero je bil stopil s srečnim, polnim strahu.

Nosil je glavo pokonec ter vdihaval sveži zrak.

Kako srečen je bil! Nbebo se mu je zdelo bolj modro in solnee bolj blesteče.

Resni sodnik se je komaj premagal, da ni ustavil tega ali onega na cesti ter mu rekel:

— Ali že veste, da je markiza privolila?

Kakšen grad v oblakih je zgradil na to malo besedič markize! Hotel je predložiti svojo resignacijo Hotel je zgradil ob bregovih reke Loar, nedaleč od Tours, krasno malo vilo. Videl jo je v duhu, kako se je smehtljala v solnčnem svitu, stoječa sredi cvetja in zasenčena od velikih dreves. To vilo pa je opremil kot za sprejem kraljevine iz bajke. Hotel je ustvariti primeren okvir za biser, katerega bo dobil, kajti ni se bal poloma in nobenega glasu ni bilo na dnu njegovega sreča, ki bi se stvarce oglašil: — Pazi!

Od onega časa naprej so postali njegovi obiski pri markizi še bolj pogosti. Lahko bi rekli, da je živel v njeni hiši.

Cepprav je ohranil svoje spoštljivo in rezervirano obnašanje napram Klari, si je vendar na vse mogoče načine prizadeval, da predstavlja nekaj v njenem življenju. Skušal je premagati svojo boječnost ter govoriti to in tja lenko svoje duše, — konverzirati z njo ter vzbuditi v njej zanimanje.

Iskal je vsakovrstne nove stvari, da jo zabava. Čital ji je vse nove knjige ter ji prinašal nadaljine, ki so se mu zdele primerne za njo.

Polagoma se mu je posrečilo ukrotiti to divjo grlico. Videl je, da je njen strah pred njim skoro popolnoma izginil in da ne sprejema več z mrljim in ošabnim izrazom, ki ga je takole časa dčljal v razdalji od nje. Čutil je, da mu vedno bolj zaupa. Še vedno je zardela, kadar je govorila z njim, a se ni več obojavljala nasloviti prvo besedo nanj. Včasih mu je celo stavila vprašanje. Čula je o neki igri katero je hotela vedeti, kako se jo igra. Daburon se je takoj informiral, spravil pojasnila na papir ter jih poslal Klari po pošti. Včasih mu je zaupala tudi: kako majhno naročilo, katerega bi Daburon ne zamenjal s poslaništvom najbolj mogočne tuje države.

Nekoč si je drznil poslati ji sijajen šopek. Sprejela ga je z izrazom pritajenega nemira ter ga prosila, naj ne ponovi te pozornosti. Solze so mu prišle v oči in odšel je iz njene navzočnosti ranjen, — najbolj nesrečni človek na svetu.

Tri dni pozneje pa ga je zopet dvignila iz obupa, ko ga je prosila, naj ji preskrbi gotove evetke, ki so bile takrat v modi, kajti hotela jih je imeti na svoji majhni gredici. Poslal jih je toliko, da bi napolnile hišo od kleti pa do podstrešja.

(Dolje prihodnja.)

Kako so naši ljudje rušili Avstrijo.

(Konec.)

Priča dr. Gregor Žerjav: Z Brezigarjem sva bila skupaj v preiskavi zaradi veleizdaje. Pozneje sem bil v Gmundenu konfiniran. Kamor sem prišel iz vojaškega pora. V Gmundenu je Brezigar zopet iskal zveze z menoj. Tačas je bil na Dunaju pri Žitnem zavodu in se je prišel k meni v Gmundenu posvetovati, kako bi se moglo potem zveze, ki jih ima, škoditi Avstriji in njeni vojni sili. Prinesel mi je podatke o prehrani in podatke, ki so se tikali Romunije. Z Brezigarjem sva se takrat obširno posvetovala, kako naj bi se podatki, ki so večje važnosti, — spravili čez mejo. Jaz takrat nisem mogel sodelovati, ker se nisem mogel ganiti iz Gmundena ker sem bil pod strogim nadzorstvom.

Leta 1916 sem šel k vojakom, iz ko sem bil prost, sem prišel v Graec, odkoder sem začel iskati novih zvez predvsem zopet z Brezigarjem. Pozneje sem šel na Dunaj, kjer so se naklepi nadaljevali. Izprijeli smo več kot špijonažno koliko in prid antoni in na škodo Avstrije, da se na ta način: videl da Jugoslovani v Avstriji aktivno pomagamo in se na ta način bojujemo za osvoboditve. Poleg tega smo vzeli v roke akcije donat da se ljudstvo pripravi na odpor proti Avstriji. Povsod smo pošiljali svoje ljudi, da nagovarjajo ljudstvo, naj ne da državi žita in naj ga drži doma. Tudi smo započeli agitacijo, da se naši fantje rešijo vojašnice.

V mnogih, zlasti vojaških uradih smo iskali in našli zveze in debivali od njih podatke, s katerimi smo mogli pomagati ententi.

Brezigar je živel ob svoji plači ki je bila dovolj nizka, jaz sem deloval kot žurnalst in imel 1000 K mesečne plače. Zato smo skušali na vse moči, da spravimo odkod kaj denarja skupaj. Obratili smo se na ljudi, ki kaj imajo, pa mnogo pomoči nismo našli, drugi so nam obetali, tudi banke, dale pa niso nič. Pravega zanimanja za stvar ni bilo, tudi so se bali, da se zapletejo v nevarnosti, ker so bili tak časi, in naznanje so se nas iz strahu in previdnosti izogibali. Za princip in svojo častno dolžnost pa smo vendarle začeli, da od ente ne vzamemo nobenega denarja. Tudi čehi so nam denar ponujali, toda odgovorili smo jim da bi nam ne bi bilo ljubo, če bi se nam kdaj kasneje moglo reči, da delamo za denar.

Predsednik: Pa bi bili vendar mogli vzeti.

Dr. Žerjav: — Da, mogli bi bi li mnogo, toda drugače izgleda, a ko je delo opravljeno iz lastnega nagiba, kakor pa če prihaja denarna pomoč od tiste strani, ki je interesirana.

Predsednik: — Kdo je prišel na misel, da se prodaja moka? Dr. Žerjav: — Brezigar je bil takorekter oče dunajskih Slovencev. Vsi so več ali manj gladovali. On jim je vedno šel na roko in jim je zlasti preskrboval moko. Čela dolga vrsta jih je, ki so doživeli od njega moko, le male količine. Koliko moko je dobival dr. Brezigar, ne vem, po mojem mnenju največjemu 200 kg mesečno. Na Dunaju so vsi vedeli, da je ta moka poslana iz Petrograda preko Skandnavije, Anglije, Francije, v Švico, odkoder sem na dogovorjen način potem knjig in nevidne pisave korespondiral z dr. Brezigarjem po dogovorjenem ključu ter dobival od njega poročila tolike važnosti, da jih je vsakokrat po sebi ruski kurir odnesel na švicko carstvo mejo in od tam francoski v Pariz.

Dr. Brezigar je izčrpan odgovoril na vsa vprašanja, ki mi jih je ententa stavila.

Predsednik: — Torej so bili ti odgovori važni, in ne čenče, kakor pravi "Slovenec"?

Dr. Hacin: — Tako važna, da dvomim, da je tekot vojne še kdo tako važne stvari dajal. Šef ruske špijonske organizacije mi je poznjeje rekel, da od nobene strani ni dobil podobnih poročil. Če bi bile same čenče, bi ne bil grof Ignatijev po en izvod vsakega poročila poslal Fochovemu generalnemu štabu, kakor je vedno takoj storil.

Važna je še druga stvar. Ko je bilo moje delo že končano meseca julija 1918 in sem dobil od dr. Brezigarja karto, da je prišel iz zapora, sem se spoznal z italijanskim generalom, šefom špijonaže v Švici, ki sem mu pokazal materijal od dr. Brezigarja in on je rekel, da mi da nadaljevanje to ga dela na razpolago denarja kolikor hočem. Dvomi, da bi bil tako

Nikdo ni tega na glas rekel, toda vsa jugoslovanska kolonija je bila z Brezigarjem solidarna.

Tudi gospodje iz Jugoslovanskega kluba so vsi čutili, da je tak tale v carski stan tri tedne pred napovedjo vojne. Poročilo je bilo takšno, da je moglo omajati stališče avstrofilov v Romuniji, kar je dokazalo, da je aktivni romunski minister podkupljen z avstrijskim denarjem in da je sam podkupljal s tem denarjem žitne komisije. Ves romunski materijal sem dobival izključno od dr. Brezigarja.

Priča Andrej Jug, (bivši trdnjak v dunajskem trgovinskem ministrstvu): — Delali smo vsi za razpad Avstrije. Tudi v moji sobi so se popisovale knjige za Švico. Poleg mene sta pomagala pisati dva Brezigarjeva brata, Zorin in Primož. S pošiljatkami knjig se bili združeni stroški, to se zna.

Zdi se mi, da je dr. Brezigar nosil vse te stroške. Tudi kurirji se praskali poročila. Jaz sem hranil tudi arhiv, ki je bil združen s poročanjem v Švico. Ta arhiv sem potem, ko je bil dr. Brezigar v nevarnosti, uničil. Sežgal sem arhiv od 10. ure zvečer do 2. ure popoldne.

Odvetnik dr. Hacin: — Z ozirom na to, da je "Slovenec" glasil stranke g. ministra dr. Korosea, polagam posebno važnost na njegovo izpovedbo. Vztrajam da se ga zasliši kot prič. Vztrajam tudi na tem, da se zasliši o važnosti poslanega materiala grof Ignatijev, dalje, da se zasliši tudi g. Štepanek, sedaj češkoslovaški poslanik v Washingtonu, in Radolf Ginnio, publicist v Zagrebu. Poudarjem posvetovalni odkloni sodni stol predlagane priče dr. Korosea, Štepanka in druge, z obrazloženjem, da je dovolj dokazano, kakšno delo je opravljal dr. Brezigar v jugoslov političnem življenju pred prevratom in kako važna naloga mu je pripadla. Je sodni stol odklonil dr. Hacinove predloge. Zlasti so glede dr. Korosea podatki razmave že dognali da je dr. Brezigarju zaupal in ga po zadnem dunajskem zapetu imenoval za tajnika Narodnega sveta. Ob 2. se je razprava prekinila in nadaljevala ob 4. Na popoldanski razpravi vpraša pred sodnik stranke, ali bi ne bil amogča poravnava. Zastopnik obtožitelja dr. Brezigarja zahteva izjavo obtoženca s prekleonom neosnovanih očitkov. Obtoženec Moskerc izjavi, da je vsa stvar zadeva vodstva SLS in ne urednštva. Bramtelj je na podlagi rezultatov razprave pripravljen podati častno izjavo. Glede stroškov pa ne more prevzeti nikake odgovornosti, ker ni v opoldanski pavzi našel nobenega zastopnika stranke, ki bi imel pravico pooblastiti za ne poravnavo tudi glede stroškov.

Odvetnik dr. Hacin: — Nam je v prvi vrsti na tem, da se je ugotovila resnica, da so neosnovani in krivični očitki zavrnjeni in da tožitelj dobi s striktno izjavo javno zadoščenje.

Nato pada v sporazumu stranki obtoženec sledečo izjavo: Miha Moskerc, odgovorni urednik lista "Slovenec", izjavlja, da se je z očitki, ki jih vsebuje inkriminirana notica, delala krivica dr. Mikle Brezigarju, in izjavlja, da se v tej zadevi, vdklor je v njegovi moči, v "Slovencu" v tej zdu slu ne bo več pisalo.

Vsled te izjave umakne obtožitelj v sporazumu z obtoženec obtožbo.

govoril, če bi bile vesti otročarije. Odvetnik dr. Hacin: — Koliko časa pred vojno z Romunijo si prišel v Rusijo?

Priča dr. Hacin: — Prišel sem en mesec pred napovedjo romunske vojne in moje poročilo je prišlo v carski stan tri tedne pred napovedjo vojne. Poročilo je bilo takšno, da je moglo omajati stališče avstrofilov v Romuniji, kar je dokazalo, da je aktivni romunski minister podkupljen z avstrijskim denarjem in da je sam podkupljal s tem denarjem žitne komisije. Ves romunski materijal sem dobival izključno od dr. Brezigarja.

Priča Andrej Jug, (bivši trdnjak v dunajskem trgovinskem ministrstvu): — Delali smo vsi za razpad Avstrije. Tudi v moji sobi so se popisovale knjige za Švico. Poleg mene sta pomagala pisati dva Brezigarjeva brata, Zorin in Primož. S pošiljatkami knjig se bili združeni stroški, to se zna. Zdi se mi, da je dr. Brezigar nosil vse te stroške. Tudi kurirji se praskali poročila. Jaz sem hranil tudi arhiv, ki je bil združen s poročanjem v Švico. Ta arhiv sem potem, ko je bil dr. Brezigar v nevarnosti, uničil. Sežgal sem arhiv od 10. ure zvečer do 2. ure popoldne.

Odvetnik dr. Hacin: — Z ozirom na to, da je "Slovenec" glasil stranke g. ministra dr. Korosea, polagam posebno važnost na njegovo izpovedbo. Vztrajam da se ga zasliši kot prič. Vztrajam tudi na tem, da se zasliši o važnosti poslanega materiala grof Ignatijev, dalje, da se zasliši tudi g. Štepanek, sedaj češkoslovaški poslanik v Washingtonu, in Radolf Ginnio, publicist v Zagrebu. Poudarjem posvetovalni odkloni sodni stol predlagane priče dr. Korosea, Štepanka in druge, z obrazloženjem, da je dovolj dokazano, kakšno delo je opravljal dr. Brezigar v jugoslov političnem življenju pred prevratom in kako važna naloga mu je pripadla. Je sodni stol odklonil dr. Hacinove predloge. Zlasti so glede dr. Korosea podatki razmave že dognali da je dr. Brezigarju zaupal in ga po zadnem dunajskem zapetu imenoval za tajnika Narodnega sveta. Ob 2. se je razprava prekinila in nadaljevala ob 4. Na popoldanski razpravi vpraša pred sodnik stranke, ali bi ne bil amogča poravnava. Zastopnik obtožitelja dr. Brezigarja zahteva izjavo obtoženca s prekleonom neosnovanih očitkov. Obtoženec Moskerc izjavi, da je vsa stvar zadeva vodstva SLS in ne urednštva. Bramtelj je na podlagi rezultatov razprave pripravljen podati častno izjavo. Glede stroškov pa ne more prevzeti nikake odgovornosti, ker ni v opoldanski pavzi našel nobenega zastopnika stranke, ki bi imel pravico pooblastiti za ne poravnavo tudi glede stroškov.

Odvetnik dr. Hacin: — Nam je v prvi vrsti na tem, da se je ugotovila resnica, da so neosnovani in krivični očitki zavrnjeni in da tožitelj dobi s striktno izjavo javno zadoščenje.

Nato pada v sporazumu stranki obtoženec sledečo izjavo: Miha Moskerc, odgovorni urednik lista "Slovenec", izjavlja, da se je z očitki, ki jih vsebuje inkriminirana notica, delala krivica dr. Mikle Brezigarju, in izjavlja, da se v tej zadevi, vdklor je v njegovi moči, v "Slovencu" v tej zdu slu ne bo več pisalo.

Vsled te izjave umakne obtožitelj v sporazumu z obtoženec obtožbo.

POZOR, JUGOSLOVANKE!

Rad bi se seznanil s Slovenkami ali Hrvatice v starosti od 20 do 30 let, ki imajo 3000 dolarjev. Jaz sem star 31 let. Če se katera zanima, naj mi piše. — John Simpson, 204 Anderson St., Pittsburgh, Pa (5-7-10)

LAHKO SE VZAME — HITRO — VNEJŠI MEHURJAZ

Vaša prijava MIDY napišite MIDY Varnostno opozorilo!

Dospelo je novo suho grozdje.

Multital solo sladko debele jagode, bokan 50 funtov .. 59.

Olup grozdje največje in najsladkeje jagode, bokan 50 funtov .. 59.

Malo črno grško grozdje, solo sladko, bokan 50 funtov .. 59.

Pokličite 30, na račun vaše bokane, končno sem na vsem našel zdraviljenje, ki mi je pomagalo. Nikdar več nisem bil bolan. Dal sem ga številnim, ki so bili težko bolni in so celo morali ležati. Nekateri med njimi so bili stari že od 70 do 80 let.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson, 329 H. Durston Bldg., Syracuse, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

CARMANIA	8 okt.	Cherbourg	ADRIATIC	2 nov.	Cherbourg
ROTTERDAM	8 okt.	Boulogne	PARIS	2 nov.	Havre
ORPESA	8 okt.	Hamburg	ARABIC	2 nov.	Genoa
CARMANIA	11 okt.	Cherbourg	CARMANIA	5 nov.	Cherbourg
CENTEN STATE	11 okt.	Bremen	FINLAND	5 nov.	Cherbourg
LA SAVOIE	12 okt.	Havre	OLYMPIC	5 nov.	Cherbourg
FRANCE	15 okt.	Havre	MINNEKAHDA	5 nov.	Hamburg
OLYMPIC	15 okt.	Cherbourg	WASHINGTON	8 nov.	Cherbourg
PRES. WILSON	15 okt.	Yrsl	ROCHAMBEAU	8 nov.	Havre
ZEELAND	15 okt.	Cherbourg	ORBITA	12 nov.	Hamburg
RYNDAM	15 okt.	Boulogne	AQUITANIA	15 nov.	Cherbourg
HUDSON	15 okt.	Brenen	GOTHARD	17 nov.	Genoa
LA TOURAINE	19 okt.	Havre	LA TOURAINE	19 nov.	Havre
LEOPOLD	19 okt.	Havre	ZEELAND	19 nov.	Cherbourg
BERENGARIA	20 okt.	Cherbourg	ARGENTINA	19 nov.	Havre
KROONLAND	22 okt.	Cherbourg	POTOMAC	19 nov.	Bremen
LAFAYETTE	22 okt.	Havre	LAFAYETTE	19 nov.	Havre
N. AMSTERDAM	22 okt.	Boulogne	MANCHURIA	23 nov.	Hamburg
ORDUNA	22 okt.	Havre	PASADENA	23 nov.	Cherbourg
PR. MATOIKIA	22 okt.	Bremen	KROONLAND	23 nov.	Havre
AQUITANIA	25 okt.	Cherbourg	ORPESA	26 nov.	Hamburg
MONGOLIA	25 okt.	Hamburg	AMERICA	26 nov.	Bremen
CRETIC	26 okt.	Genoa	ADRIATIC	30 nov.	Cherbourg
LAPLAND	28 okt.	Cherbourg	LAPLAND	3 dec.	Cherbourg
LA LORRAINE	29 okt.	Havre	CARMANIA	3 dec.	Cherbourg
NOORDAM	29 okt.	Boulogne	PRES. WILSON	5 dec.	Yrsl
SAXONIA	29 okt.	Hamburg	ARABIC	6 dec.	Cherbourg
ITALIA	29 okt.	Yrsl	FINLAND	10 dec.	Genoa
AMERICA	1 nov.	Cherbourg	ARGENTINA	12 jan.	Yrsl
SELVEDERE	1 nov.	Yrsl	SAYONIA	13 dec.	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnosti, obrnite se na tvrdko: FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortland St., New York

V JUGOSLAVIJO

Hitro zveze z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra le za dostojna hrana. Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse ugodnosti moderne parnika.

RED STAR LINE

ODPLUJE VSAK TEDEN.

Pomol 58-62 North River, New York. ZEELAND Plymouth 17. okt. KROONLAND 22. okt. LAPLAND 29. okt. FINLAND Antwerpen 5. nov. SAMLAND Hamburg 15. okt.

Libava in Gdansk 15. okt. (Samo 1. razred.)

AMERICAN LINE

MONGOLIA in Vigo, Cherbourg 26. okt. MINNEKAHDA in Hamburg in Gdansk 5. nov. MANCHURIA in Gdansk 23. okt. (prijeto Cherbourg)

VSE VOJNE PROJE DO FOLJSKE

WHITE STAR

OLYMPIC in Cher